

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้
หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน พระพุทธศาสนา
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ผู้เรียบเรียง : นางปรีดา วิทยากุล

3	<p>พระสงฆ์และการปฏิบัติตนของชาวพุทธ</p> <p>3.1 ประวัติพุทธสาวก พุทธสาวิกา : สามเณรบัณฑิต</p> <p>3.2 หน้าที่ชาวพุทธ</p> <ul style="list-style-type: none"> - รู้อันสงส์ของการสวดมนต์ - การช่วยเหลือบำรุงรักษาวัด - การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ <p>3.3 มารยาทชาวพุทธและการปฏิบัติตนต่อพระภิกษุ</p> <ul style="list-style-type: none"> - การประนมมือไหว้ - การไหว้ - การกราบ - การนั่ง - การลุกขึ้นยืนรับ - มารยาทในการสนทนา - มารยาทในการปฏิบัติตน 	4
4	<p>ชาวพุทธตัวอย่าง</p> <p>4.1 ชาวพุทธตัวอย่าง</p> <ul style="list-style-type: none"> - พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช - เจ้าพระยาสุธรรมมนตรี (หนูพร้อม ณ นคร) 	2
5	<p>การบริหารจิตและเจริญปัญญา</p> <p>5.1 ฝึกสวดมนต์และแผ่เมตตา</p> <p>5.2 รู้ความหมายและประโยชน์ของสติ</p> <p>5.3 ฟังเพลงและร้องเพลงอย่างมีสติ</p> <p>5.4 เล่นและทำงานอย่างมีสติ</p> <p>5.5 ฝึกให้มีสติในการฟัง การอ่าน การคิด การเขียน การถาม</p>	4

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

เรื่อง พระพุทธ

จำนวน 5 ชั่วโมง

สาระศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

รายวิชาพระพุทธศาสนา

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

มาตรฐาน ส 1.1 รู้และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่นและปฏิบัติตามหลักธรรมเพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

1. ความคิดรวบยอด

ศาสนาพุทธเป็นศาสนาประจำชาติไทย การเรียนรู้เรื่องศาสนาพุทธหรือศาสนาอื่นที่ตนนับถือให้เข้าใจนับตั้งแต่ประวัติศาสดาและหลักธรรมคำสั่งสอน จะทำให้เกิดความ รักความศรัทธา สามารถประพฤติปฏิบัติตนตามแบบอย่าง รวมทั้งการปฏิบัติตามหลักคำสอนนำสู่การเป็นคนดีของสังคม

2. ตัวชี้วัด

- 2.1 บอกพุทธประวัติหรือประวัติของศาสดาที่ตนนับถือโดยสังเขป
- 2.2 ชื่นชมและบอกแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก เรื่องเล่า และศาสนิกชนตัวอย่างตามที่กำหนด

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 3.1 บอกประวัติโดยสังเขปของศาสดาของพระพุทธศาสนา หรือศาสดาของศาสนาที่ตนนับถือได้
- 3.2 สรุปหลักธรรมคำสอนที่สำคัญของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือได้
- 3.3 อธิบายเรื่องชาดกและคุณธรรมที่ได้จากชาดกที่กำหนดได้
- 3.4 ยกตัวอย่างการปฏิบัติตนตามพุทธศาสนสุภาษิตที่กำหนดได้
- 3.5 สรุปความสำคัญของวันสำคัญของศาสนาพุทธหรือศาสนาที่ตนนับถือได้

4. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- 4.1 ความสามารถในการสื่อสาร
- 4.2 ความสามารถในการแก้ปัญหา
- 4.3 ความสามารถในการคิด

5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- 5.1 มีวินัย

5.2 ใฝ่เรียนรู้

5.3 มุ่งมั่นในการทำงาน

6. ค่านิยม 12 ประการ

6.1 มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

6.2 ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม

6.3 รักษาวัฒนธรรม ประเพณีไทยอันงดงาม

7. สารการเรียนรู้แกนกลาง

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 พระพุทธ

พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติ

1.1 พุทธประวัติ

- ประสูติ

- ตรัสรู้

- ปรีนิพพาน

1.2 พระรัตนตรัย : ศรัทธา

1.3 โอวาท 3

1.4 ชาดก : วัณณุปถชาดก

1.5 พุทธศาสนสุภาษิต : อตตาทิ อตโน นาโถ (ตนแลเป็นที่พึ่งของตน)

1.6 วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

- วันมาฆบูชา

- วันวิสาขบูชา

- วันอัฐมีบูชา

- วันอาสาฬหบูชา

1.7 ศาสนพิธี : การบูชาพระรัตนตรัย

8. ชิ้นงาน/หลักฐานร่องรอยแสดงความรู้

8.1 ใบงานที่ 1.1 เรื่องพุทธประวัติ

8.2 ใบงานที่ 1.2 เรื่องพระรัตนตรัยหรือโอวาท 3

8.3 ใบงานที่ 1.3 เรื่องวาดภาพพุทธประวัติ

8.4 ใบงานที่ 1.4 เรื่องโอวาท 3 และความศรัทธาต่อพระรัตนตรัย

8.5 ใบงานที่ 1.5 เรื่องวัณณุปถชาดก และคุณธรรม อตตาทิ อตโน นาโถ

8.6 ใบงานที่ 1.6 เรื่องวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

8.7 แบบฝึกหัดประจำหน่วยการเรียนรู้ที่ 1

9. กิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1

- 1) ฝึกให้นักเรียนสวดมนต์ไหว้พระ และปฏิบัติสมาธิอย่างง่ายด้วยการฟังนิทานธรรมะสั้น ๆ ประมาณ 3 นาที
- 2) ให้นักเรียนดูภาพพระพุทธรูปเจ้าและศาสดาของศาสนาอื่น ๆ พร้อมทั้งให้นักเรียนช่วยกันตอบคำถามว่าคือใคร มีความสำคัญอย่างไร
- 3) ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ข้อที่ 3.1 บอกประวัติโดยสังเขปศาสดาของพระพุทธศาสนา หรือศาสดาของศาสนาที่ตนนับถือได้
- 4) นักเรียนชมวีซีดีเรื่องพุทธประวัติฉบับการ์ตูน
- 5) ครูอธิบายสรุปจากเรื่องที่นักเรียนได้ชม พร้อมทั้งให้ดูภาพพุทธประวัติตั้งแต่ตอนประสูติ ตรัสรู้ และปรินิพพาน
- 6) นักเรียนทำใบงานที่ 1.1 เรื่องพุทธประวัติ และตรวจเฉลยใบงาน
- 7) นักเรียนช่วยกันสรุปสิ่งที่ได้จากการเรียน ครูเลือกนักเรียนที่สมัครใจ 3-4 คน สรุปเรื่องให้เพื่อน ๆ ฟัง
- 8) ครูอธิบายสรุปอีกครั้ง พร้อมทั้งให้นักเรียนจดสาระสำคัญที่ได้จากการเรียนลงในสมุดจดงานอย่างสั้น ๆ

ชั่วโมงที่ 2

- 1) ฝึกให้นักเรียนสวดมนต์ไหว้พระและปฏิบัติสมาธิอย่างง่ายจากการฟังนิทานธรรมะสั้น ๆ ประมาณ 3 นาที
- 2) ครูนำเสนอเรื่องความสำคัญของพระพุทธศาสนาต่อนักเรียนและครอบครัว เช่น นักเรียนเคยปฏิบัติกิจกรรมใดบ้างเกี่ยวกับศาสนาที่ตนนับถือ ทำแล้วรู้สึกอย่างไรบ้าง
- 3) ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ข้อที่ 3.2 สรุปหลักธรรมคำสอนที่สำคัญของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือได้
- 4) นักเรียนเล่นเกมทายภาพพุทธประวัติหรือศาสนาอื่น ๆ ในสังคมไทย และร่วมกันอธิบายภาพ
- 5) ครูเล่าให้นักเรียนฟังเรื่องหลักธรรมสำคัญของพระพุทธศาสนา และการปฏิบัติตนที่แสดงถึงการมีศรัทธาต่อพระพุทธศาสนา หรือศาสนาอื่น ๆ ที่นักเรียนนับถือในสังคมไทย เช่น
 - การเข้าร่วมกิจกรรมในวันสำคัญทางศาสนา
 - การแสดงความเคารพต่อพระรัตนตรัย
 - การเชื่อมั่นในพระพุทธรูปเจ้าและคำสั่งสอนของพระองค์
- 6) นักเรียนสรุปจากเรื่องที่ครูเล่า โดยครูสุ่มนักเรียนที่สมัครใจ 3-4 คน ออกมาสรุปให้เพื่อน ๆ ฟัง

7) ครูอธิบายความหมายของศรัทธาว่าหมายถึง ความเชื่อ ความเลื่อมใสต่อพระรัตนตรัย เชื่อและมั่นใจในพระปัญญาที่ตรัสรู้ของพระพุทธเจ้า ยึดมั่นในหลักธรรมคำสั่งสอน และมองเห็นความดีงามในจริยาวัตรของพระสงฆ์ กำหนดเป็นแบบของการประพฤติปฏิบัติตน

8) ครูฝึกซ้อมนักเรียนกล่าวคำบูชาพระรัตนตรัย เน้นการฝึกพร้อม ๆ กัน และมอบหมายให้ไปฝึกต่อที่บ้าน

9) นักเรียนจับฉลากเข้ากลุ่ม ๆ ละ 3 คน จัดทำใบงานที่ 1.2 เรื่องพระรัตนตรัยหรือโอวาท 3 ตามที่จับฉลากหัวข้อเรื่องที่ศึกษาได้ โดยให้ศึกษากลุ่มละ 1 เรื่อง และใบงานที่ 1.3 เรื่องวาทภาพพุทธประวัติ และใบงานที่ 1.4 โอวาท 3 และความศรัทธาต่อพระรัตนตรัย พร้อมเตรียมนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

10) ตัวแทนนักเรียนจับฉลากลำดับการนำเสนอผลงาน และนำเสนอผลงานตามลำดับหมายเลข

11) ครูและนักเรียนสรุปร่วมกันเรื่องพระรัตนตรัยและโอวาท 3

ชั่วโมงที่ 3

1) นักเรียนสวดมนต์ไหว้พระ ฝึกทำสมาธิอย่างง่าย โดยครูเล่านิทานธรรมะสั้น ๆ ให้นักเรียนฟัง

2) ครูเล่าเรื่องพระมหาชนก พร้อมให้นักเรียนร่วมกันสรุปความว่าพระองค์มีความกตัญญูต่อพระมารดาอย่างไรบ้าง

3) ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ข้อที่ 3.3 อธิบายเรื่องชาดกและคุณธรรมที่ได้จากชาดกที่กำหนดได้ และข้อ 3.4 ยกตัวอย่างการปฏิบัติตามพุทธศาสนสุภาษิตที่กำหนดได้

4) ให้นักเรียนอ่านเรื่องพ่อค้าผู้ไม่ละความเพียร โดยให้อ่านพร้อม ๆ กัน

5) นักเรียนเข้ากลุ่ม ๆ ละ 3 คน ร่วมกันสรุปสิ่งที่ได้รับจากการอ่าน พร้อมทั้งให้อ่านทบทวนเรื่องพ่อค้าผู้ไม่ละความเพียรจากหนังสือเรียนพระพุทธศาสนา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สำนักพิมพ์การคำของ สกสค. หน้า 4-6 อีกครั้งและทำใบงานที่ 1.5 เรื่องวัณณุปถชาดกและคุณธรรม อุตสาหิ อุตโน นาโถ

6) นักเรียนจับฉลากหมายเลขการนำเสนอผลงาน และนำเสนอตามลำดับหมายเลขที่จับฉลากได้

7) นักเรียนสรุปคุณธรรมที่ได้รับจากการศึกษาจากชาดก

8) ครูสรุปสาระสำคัญ พร้อมทั้งให้นักเรียนวาดภาพความประทับใจจากชาดก 1 ภาพ พร้อมทั้งระบายสีให้สวยงาม

ชั่วโมงที่ 4-5

1) นักเรียนสวดมนต์ไหว้พระ ฝึกทำสมาธิอย่างง่าย โดยครูเล่านิทานธรรมะสั้น ๆ ให้นักเรียนฟัง

2) ครูสอบถามนักเรียนเรื่องการไปวัด นักเรียนเคยไปหรือไม่ และไปในโอกาสใดบ้าง ให้นักเรียนร่วมกันตอบตามความจริง เช่น เคยไปในโอกาสวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา เช่น วันวิสาขบูชา วันมาฆบูชา วันเข้าพรรษา วันออกพรรษาหรือวันพระ เป็นต้น โดยครูเน้นที่จะกล่าวถึงวันสำคัญทางศาสนา 4 วัน ได้แก่ วันวิสาขบูชา วันมาฆบูชา วันอัฐมีบูชา วันอาสาฬหบูชา พร้อมทั้งซักถามว่านักเรียนไปปฏิบัติกิจกรรมใดบ้าง

3) ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ข้อที่ 3.5 สรุปความสำคัญของวันสำคัญของศาสนาพุทธหรือศาสนาที่ตนนับถือได้

4) ครูให้นักเรียนชมวีซีดีเรื่องวันสำคัญทางศาสนา พร้อมทั้งให้ร่วมกันสรุปอย่างสั้น ๆ

5) ให้นักเรียนจับฉลากสี เข้ากลุ่ม ๆ ละ 3 คน ใครได้สีเดียวกันให้เข้ากลุ่มเดียวกันและให้จับฉลากหัวเรื่องที่จะศึกษา ซึ่งประกอบด้วย

- วันวิสาขบูชา
- วันมาฆบูชา
- วันอัฐมีบูชา
- วันอาสาฬหบูชา

ให้ศึกษากลุ่มละ 1 เรื่อง โดยศึกษาค้นคว้าจากหนังสือเรียนพระพุทธศาสนา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สำนักพิมพ์องค์การค้ำของ สกสค. บทที่ 1 และหนังสือค้นคว้าเพิ่มเติมที่ครูจัดหาไว้ให้ และรับใบงานที่ 1.6 เรื่องวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

6) ตัวแทนนักเรียนจับฉลากการนำเสนอผลงาน และนำเสนอผลงานตามลำดับ ขณะที่มีการนำเสนอผลงาน ครูมอบหมายให้นักเรียนคนอื่น ๆ ประเมินการนำเสนอผลงานของเพื่อนตามแบบฟอร์มที่ครูแจกให้

7) นักเรียนสรุปเรื่องวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา และเรื่องที่ได้ศึกษาร่วมกันในหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 และให้ทำแบบฝึกหัดประจำหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 และตรวจเฉลยร่วมกัน

10. สื่อการเรียนรู้/แหล่งการเรียนรู้

10.1 สื่อการเรียนรู้

- 1) ใบงานที่ 1.1 เรื่องพุทธประวัติ
- 2) ใบงานที่ 1.2 เรื่องพระรัตนตรัยหรือโอวาท 3
- 3) ใบงานที่ 1.3 เรื่องวาดภาพพุทธประวัติ
- 4) ใบงานที่ 1.4 เรื่องโอวาท 3 และความศรัทธาต่อพระรัตนตรัย
- 5) ใบงานที่ 1.5 เรื่องวิมลคุณชาตค และคุณธรรม อุตสาหิ อตโน นาโถ
- 6) ใบงานที่ 1.6 เรื่องวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา
- 7) แบบฝึกหัดประจำหน่วยการเรียนรู้ที่ 1
- 8) หนังสือเรียนพระพุทธศาสนา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สำนักพิมพ์องค์การค้ำของ สกสค.
- 9) วีซีดีเรื่องพุทธประวัติฉบับการ์ตูน
- 10) วีซีดีเรื่องวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา
- 11) ภาพพุทธประวัติตอนประสูติ ตรัสรู้ และปรินิพพาน

10.2 แหล่งการเรียนรู้

- 1) ห้องสมุดโรงเรียน
- 2) ห้องจริยธรรมของโรงเรียน

3) วัดหรือศาสนสถานในชุมชน

4) ห้องสมุดชุมชน

11. การวัดและประเมินผล

รายการประเมิน	วิธีการวัดและประเมินผล	เครื่องมือวัดและประเมินผล
1. ด้านความรู้ความเข้าใจ	1. สังเกต 2. ซักถาม 3. ประเมินผลงานรายบุคคล/กลุ่ม 4. ตรวจใบงาน 5. ตรวจสอบแฟ้มก๊าดประจำหน่วยการเรียนรู้	1. แบบสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล/กลุ่ม 2. แบบประเมินผลงานรายบุคคล/กลุ่ม 3. ใบงาน 4. แบบฝึกหัดประจำหน่วยการเรียนรู้ที่ 1
2. ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์	1. สังเกตพฤติกรรมรายบุคคล/กลุ่ม 2. ประเมินผลงานรายบุคคล/กลุ่ม	1. แบบสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล/กลุ่ม 2. แบบประเมินผลงานรายบุคคล/กลุ่ม
3. ด้านทักษะกระบวนการคิด	1. สังเกตพฤติกรรมรายบุคคล/กลุ่ม 2. ประเมินผลงานรายบุคคล/กลุ่ม	1. แบบสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล/กลุ่ม 2. แบบประเมินผลงานรายบุคคล/กลุ่ม

12 . เกณฑ์การวัดและประเมินผล

12.1 เกณฑ์การให้คะแนนแบบสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล/กลุ่ม

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	ให้ 3 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	ให้ 2 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมน้อยครั้ง	ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ	
ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
12 – 15	ดี
8 – 11	พอใช้
1 – 7	ปรับปรุง

12.2 เกณฑ์การให้คะแนนแบบประเมินผลงานรายบุคคล/กลุ่ม

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	ให้ 3 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	ให้ 2 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมน้อยครั้ง	ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ	
ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
12 – 15	ดี
8 – 11	พอใช้
1 – 7	ปรับปรุง

12.3 การประเมินผล

- 1) ผ่านเกณฑ์การประเมินจากการทำใบงานได้คะแนนสูงกว่าร้อยละ 60
- 2) ผ่านเกณฑ์การประเมินจากการทำแบบฝึกหัดประจำหน่วยได้คะแนนสูงกว่าร้อยละ 60
- 3) ผ่านเกณฑ์การประเมินพฤติกรรมและการนำเสนอผลงานได้ระดับคุณภาพตั้งแต่ระดับพอใช้ขึ้นไป

13. กิจกรรมเสนอแนะ

13.1 มอบหมายให้นักเรียนไปปฏิบัติกิจกรรมในวันสำคัญทางศาสนาที่วัดในชุมชน เขียนสิ่งที่ได้ไปปฏิบัติ พร้อมวาดภาพประกอบให้สวยงาม จัดทำเป็นใบความรู้หน้าเดียวเรื่องวันสำคัญทางศาสนา

13.2 ให้นักเรียนประกวดจัดป้ายนิเทศ เรื่องวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

13.3 ครูจัดหา VCD หรือ DVD เรื่องศาสนาพุทธและศาสนาต่าง ๆ ในสังคมไทยเปิดให้นักเรียนชมช่วงพักกลางวัน

13.4 มอบหมายนักเรียนที่นับถือศาสนาอื่น ๆ ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมเรื่องศาสนาของตนและจัดป้ายนิเทศเผยแพร่ความรู้ให้แก่เพื่อน ๆ ในชั้นเรียน

บันทึกหลังแผนการจัดการเรียนรู้

สรุปผลการเรียนรู้

1. ด้านเนื้อหาสาระ

.....

.....

.....

2. ด้านสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

.....

.....

.....

3. ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

.....

.....

.....

4. อื่น ๆ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนรู้

.....

.....

.....

แนวทางการแก้ไขและพัฒนา

.....

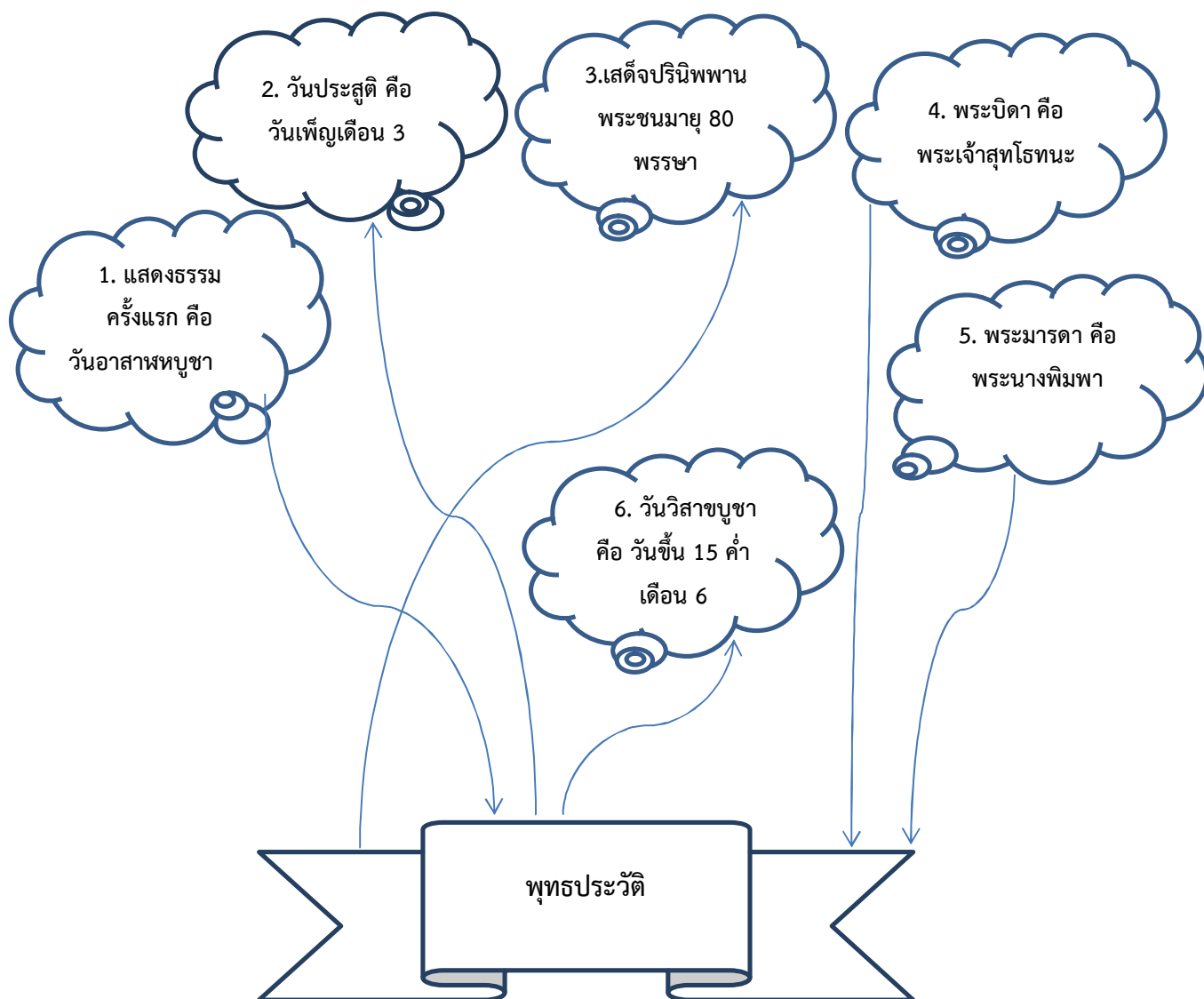
.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)

ใบงานที่ 1.1
เรื่อง พุทธประวัติ

คำชี้แจง ให้นักเรียนระบายสีเฉพาะภาพที่มีข้อความเกี่ยวกับประวัติของพระพุทธเจ้าเท่านั้น

ใบงานที่ 1.2
เรื่อง พระรัตนตรัยหรือโอวาท 3

คำชี้แจง ให้นักเรียนสรุปเรื่องที่ศึกษา พร้อมยกตัวอย่างประกอบ

เรื่อง

ประกอบด้วย

การนำไปใช้กับชีวิตตนเอง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ใบงานที่ 1.3
เรื่อง วาดภาพพุทธประวัติ

คำชี้แจง ให้นักเรียนวาดภาพพุทธประวัติ ตอนที่ประทับใจมา 1 ภาพ ระบายสีสวยงาม พร้อมเขียนบรรยายภาพสั้น ๆ

ภาพพุทธประวัติ ตอน.....

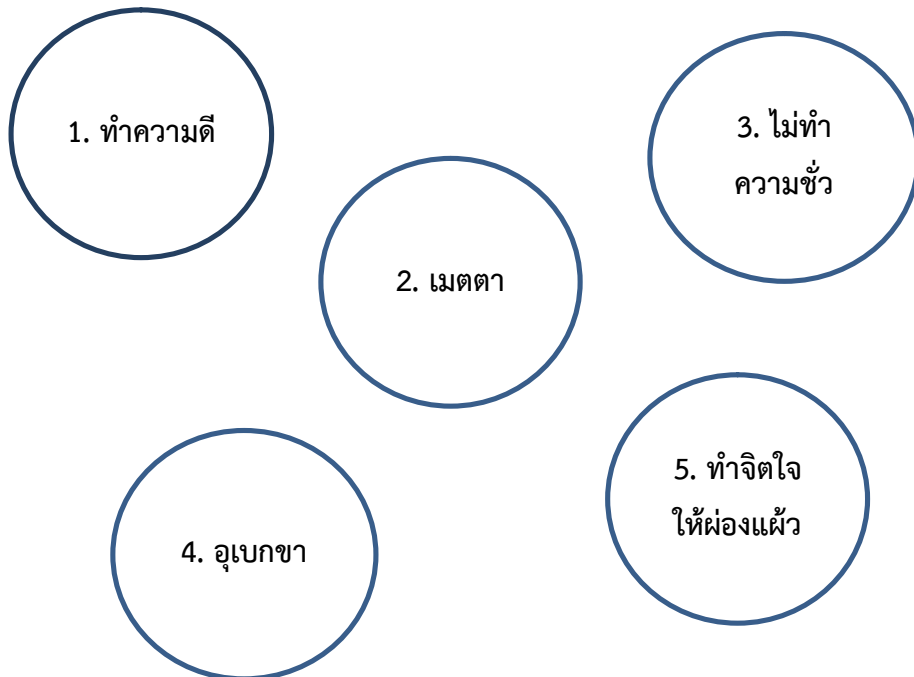
.....

.....

.....

ใบงานที่ 1.4
เรื่อง โฉวาท 3 และความศรัทธาต่อพระรัตนตรัย

ตอนที่ 1 คำชี้แจง ให้นักเรียนระบายสีเฉพาะข้อความในภาพที่ตรงกับหลักโฉวาท 3 เท่านั้น

ใบงานที่ 1.4
เรื่อง โอบาท 3 และความศรัทธาต่อพระรัตนตรัย

ตอนที่ 2 คำชี้แจง บอกข้อปฏิบัติของตนเองที่แสดงว่ามีความศรัทธาต่อศาสนาที่ตนนับถือ

1.....
.....
.....
.....
.....
.....

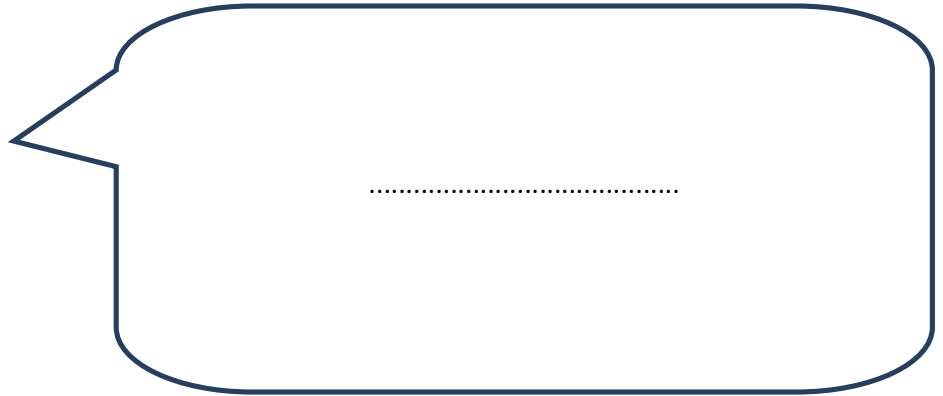
2.....
.....
.....
.....
.....
.....

ใบงานที่ 1.5

เรื่อง วัฒนธรรมป๊อปและคุณธรรม อตตาทิ อตโน นาโถ

คำชี้แจง นักเรียนอ่านหนังสือเรียนพระพุทธศาสนา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พร้อมตอบคำถามให้สมบูรณ์

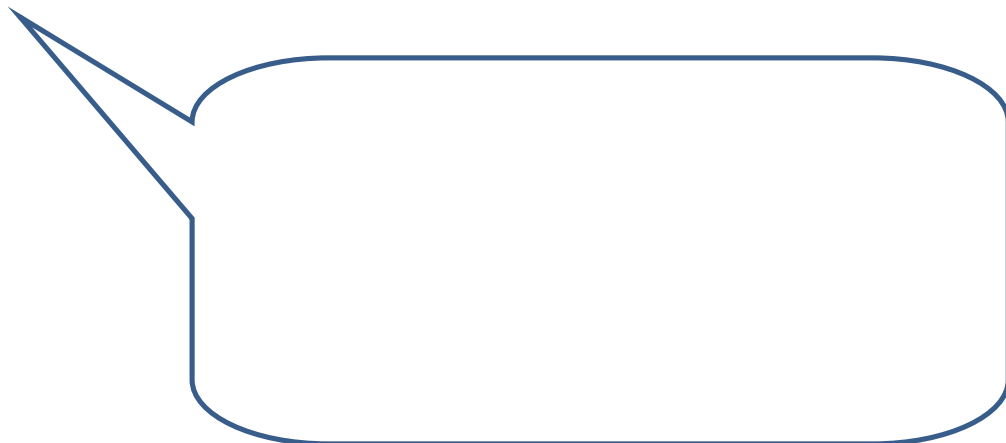
1. สาระสำคัญของเรื่อง

2. ข้อคิดที่ได้รับ

3. การปฏิบัติตนที่แสดงว่าปฏิบัติตามพุทธศาสนสุภาษิตจากเนื้อหาสาระในบทที่ 1

ใบงานที่ 1.6
เรื่อง สรุปเรื่องที่ศึกษา

คำชี้แจง นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๆ ละ 3 คน ตั้งชื่อกลุ่ม สรุปประเด็นตามหัวข้อที่กำหนด

1. หัวเรื่องที่ศึกษา

- วันมาฆบูชา
- วันวิสาขบูชา
- วันอัฐมีบูชา
- วันอาสาฬหบูชา

2. วันที่ศึกษาดตรงกับวัน-เดือนใด

.....

.....

3. อธิบายความสำคัญของวันที่ศึกษา

.....

.....

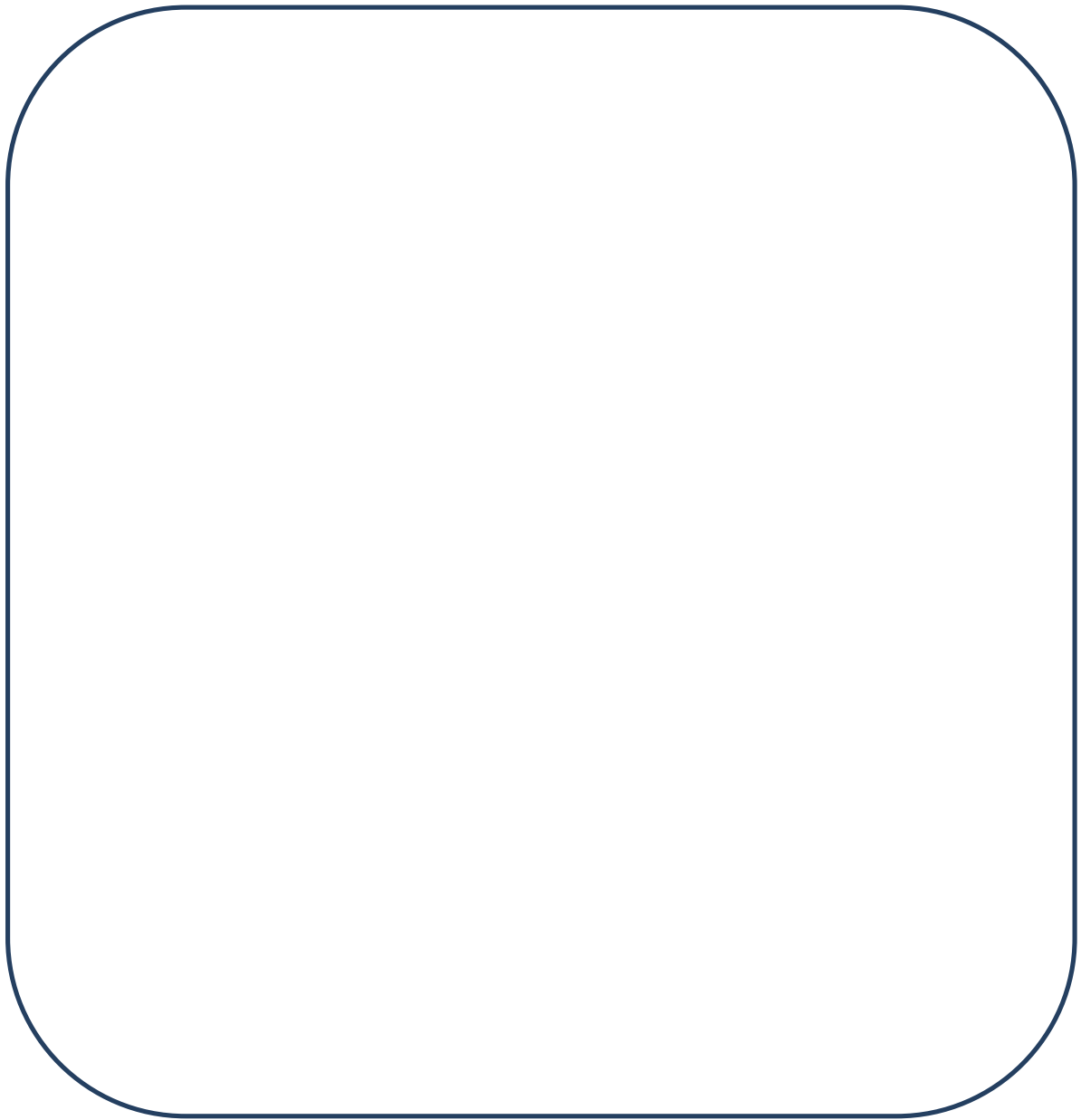
.....

.....

.....

.....

4. วาดภาพเรื่องที่ศึกษาตอนตนเองประทับใจมา 1 ตอน พร้อมอธิบายความสั้น ๆ

ชื่อภาพ.....

.....

.....

.....

.....

แบบฝึกหัดประจำหน่วยการเรียนรู้ที่ 1
เรื่อง พระพุทธ

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมายวงกลม (O) ล้อมรอบคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

1. เรื่องวันอุปสมบทสอนใจนักเรียนในเรื่องใดมากที่สุด
 - 1 การใช้ความอดทนอดกลั้น
 - 2 การใช้ความเพียรพยายาม
 - 3 การมีจิตเมตตากรุณา
 - 4 การมีสติระลึกได้เสมอ

2. วันใดตรงกับวันประสูติ ตรัสรู้ และปรินิพพาน

1 วันวิสาขบูชา	2 วันอาสาฬหบูชา
3 วันมาฆบูชา	4 วันอัฐมีบูชา

3. ธรรมที่พระพุทธเจ้าแสดงครั้งแรกมีชื่อว่าอะไร

1 อริยสัจ 4	2 โอวาท 3
3 ธัมมจักกัปปวัตตนสูตร	4 เบญจธรรม

4. ภิกษุรูปแรกของพระพุทธศาสนาคือใคร

1 ภัททิยะ	2 มหานามะ
3 อัสชิ	4 โกณฑัญญะ

5. เรียกวันถวายพระเพลิงพระพุทธสรีระว่าวันใด

1 วันวิสาขบูชา	2 วันอัฐมีบูชา
2 วันธรรมบูชา	4 วันอาสาฬหบูชา

แบบสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล

คำชี้แจง ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน แล้วทำเครื่องหมายถูก (✓) ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

เลขที่	ชื่อ-นามสกุล	รับฟัง ความคิดเห็น			การ แสดงออก			การตอน คำถาม			สามัคคี/ มีน้ำใจ			ตรงต่อเวลา		
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

- ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ ให้ 3 คะแนน
 ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง ให้ 2 คะแนน
 ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมน้อยครั้ง ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ	
ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
12 - 15	ดี
8 - 11	พอใช้
1 - 7	ปรับปรุง

แบบสังเกตพฤติกรรมกลุ่ม

คำชี้แจง ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน แล้วทำเครื่องหมายถูก (✓) ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

เลขที่	ชื่อ-นามสกุล	รับฟัง ความคิดเห็น			แบ่งงานกัน อย่าง เหมาะสม			การมี ส่วนร่วม			สามัคคี/ มีน้ำใจ			ตรงต่อเวลา		
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	ให้ 3 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	ให้ 2 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมน้อยครั้ง	ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ	
ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
12 - 15	ดี
8 - 11	พอใช้
1 - 7	ปรับปรุง

แบบประเมินผลงานกลุ่ม

คำชี้แจง ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน แล้วทำเครื่องหมายถูก (✓) ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

เลขที่	ชื่อ-นามสกุล	ความถูกต้องของเนื้อหา			ความคิดสร้างสรรค์			การใช้ภาษา			การมีส่วนร่วมของสมาชิก			ตรงต่อเวลา		
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	ให้ 3 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	ให้ 2 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมน้อยครั้ง	ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ	
ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
12 – 15	ดี
8 – 11	พอใช้
1 – 7	ปรับปรุง

แบบประเมินผลงานรายบุคคล

คำชี้แจง ผู้สอนตรวจผลงานของนักเรียน แล้วทำเครื่องหมายถูก (✓) ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

เลขที่	ชื่อ-นามสกุล	ความถูกต้องของเนื้อหา			ความคิดสร้างสรรค์			การเขียน แสดงความคิดเห็น			ความสวยงาม			ตรงต่อเวลา		
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ผลงานที่ปฏิบัติดีมาก	ให้ 3 คะแนน
ผลงานที่ปฏิบัติปานกลาง	ให้ 2 คะแนน
ผลงานปฏิบัติผ่านเกณฑ์	ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ	
ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
12 - 15	ดี
8 - 11	พอใช้
1 - 7	ปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

เรื่อง พระธรรม

จำนวน 5 ชั่วโมง

สาระศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

รายวิชาพระพุทธศาสนา

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

มาตรฐาน ส 1.1 รู้และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่นและปฏิบัติตามหลักธรรมเพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

มาตรฐาน ส 1.2 เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี และธำรงรักษาพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ

1. ความคิดรวบยอด

พระธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าหรือคำสอนของศาสดาของศาสนาที่ตนนับถือ เป็นสิ่งที่ศาสนิกชนพึงยึดถือเป็นหลักปฏิบัติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลักธรรมที่เป็นหัวใจของพระพุทธศาสนา ได้แก่ หลักโอวาท 3 รวมทั้งหลักคำสอนอื่น ๆ เช่น ความกตัญญู มงคล 38 เรื่องทำตัวดี ว่าง่าย รับประทานแม่ ชาดก และพุทธศาสนาสู่ภษิตที่กำหนด การศึกษาให้เข้าใจและมีความตระหนักในการนำไปประพฤติปฏิบัติตามหลักคำสอนเหล่านี้ หรือหลักคำสอนของศาสนาที่ตนเองนับถือ ย่อมนำมาสู่การอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขในสังคม

2. ตัวชี้วัด

2.1 ชื่นชมและบอกแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก เรื่องเล่า และศาสนิกชนตัวอย่างตามที่กำหนด

2.2 บอกความหมาย ความสำคัญ และเคารพพระรัตนตรัย ปฏิบัติตามหลักธรรมโอวาท 3 ในพระพุทธศาสนา หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด

2.3 ปฏิบัติตนในศาสนพิธี พิธีกรรมและวันสำคัญทางศาสนาตามที่กำหนดได้ถูกต้อง

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

3.1 เล่าเรื่องและอธิบายคติธรรมจากเรื่องสุวรรณสามชาดกได้

3.2 สรุปรื่องหลักธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าในเรื่องต่อไปนี้ได้

- โอวาท 3

- กตัญญูกตเวทิต่อพ่อแม่และครอบครัว

- มงคล 38 ประการ เรื่องทำตัวดี ว่าง่าย รับประทานแม่

3.3 วิเคราะห์พฤติกรรมการปฏิบัติตนของบุคคลว่ามีคุณธรรมสอดคล้อง หรือขัดแย้งกับหลักธรรมโอวาท 3 หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนเองนับถือได้

3.4 อธิบายมงคล 38 เรื่องทำตัวดี ว่าง่าย รับประทานแม่ได้

3.5 เล่ากิจกรรมของตนเองหรือสมาชิกในครอบครัว ที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตนสอดคล้องหรือขัดแย้งกับหลักธรรมมงคล 38 และความกตัญญูทวนเวที่ต่อพ่อแม่และครอบครัวได้

3.6 อธิบายพุทธศาสนสุภาษิต : มาตา มิตตํ สเก ฆเร (มารดาเป็นมิตรในเรือนตน) ได้

3.7 ปฏิบัติตนในศาสนพิธีและพิธีกรรมทางศาสนาตามที่กำหนดได้

4. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

4.1 ความสามารถในการสื่อสาร

4.2 ความสามารถในการคิด

4.3 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

5.1 มีวินัย

5.2 ใฝ่เรียนรู้

5.3 รักความเป็นไทย

6. ค่านิยม 12 ประการ

6.1 ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม

6.2 กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์

7. สารการเรียนรู้แกนกลาง

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 พระธรรม

2.1 ชาดก

- สุวรรณสามชาดก

2.2 โอวาท 3

- ไม่ทำความชั่ว : เบญจศีล

- ทำความดี : เบญจธรรม สังคหวัตถุ 4

- กตัญญูทวนเวที่ต่อพ่อแม่และครอบครัว

- มงคล 38 (ทำตัวดี ว่าง่าย รับใช้พ่อแม่)

2.3 พุทธศาสนสุภาษิต

- มาตา มิตตํ สเก ฆเร : มารดาเป็นมิตรในเรือนตน

- ปฏิบัติตนในศาสนพิธี พิธีกรรม

8. ชิ้นงาน/หลักฐานร่องรอยแสดงความรู้

- 8.1 ใบความรู้ที่ 2.1 เรื่องโอบาท 3
- 8.2 ใบงานที่ 2.1 เรื่องสุวรรณสามชาดก
- 8.3 ใบงานที่ 2.2 เรื่องโอบาท 3
- 8.4 ใบงานที่ 2.3 เรื่องความกตัญญู
- 8.5 ใบงานที่ 2.4 เรื่องการปฏิบัติตนตามหลักธรรม
- 8.6 ใบงานที่ 2.6 เรื่องมารดาเป็นมิตรในเรือนตน
- 8.7 แบบฝึกหัดประจำหน่วยการเรียนรู้ที่ 2

9. กิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1

- 1) นักเรียนสวดมนต์ไหว้พระและปฏิบัติสมาธิอย่างง่ายด้วยการฟังนิทานธรรมะที่ครูเล่าสั้น ๆ ประมาณ 3 นาที
- 2) ครูสอบถามนักเรียนเรื่องการปฏิบัติตนต่อพ่อแม่ ในเรื่องการช่วยเหลือพ่อแม่ว่าใครเคยช่วยทำอะไรที่บ้านบ้าง เน้นนำสู่การเป็นคนว่าง่าย รับผิดชอบต่อแม่ ช่วยเหลืองานบ้านเท่าที่กระทำได้
- 3) ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ข้อที่ 3.1 เล่าเรื่องและอธิบายคติธรรมจากเรื่องสุวรรณสามชาดกได้
- 4) ครูให้นักเรียนชมวีซีดีเรื่องสุวรรณสาม หรือครูเล่าเรื่องสุวรรณสามให้นักเรียนฟัง โดยมีภาพประกอบ จบแล้วให้นักเรียนช่วยกันสรุปว่าเรื่องย่อเป็นอย่างไร คติธรรมที่ได้รับคืออะไร โดยสุ่มให้นักเรียน 3-4 คน ออกมาสรุปให้เพื่อนฟัง
- 5) ครูกล่าวชมเชยนักเรียนที่ออกมาสรุปให้เพื่อนฟังเพื่อเสริมแรงทางบวก และให้รับใบงานที่ 2.1 เรื่องสุวรรณสามชาดกไปทำ พร้อมช่วยกันตรวจเฉลยคำตอบ
- 6) นักเรียนร่วมกันสรุปเรื่องสุวรรณสามชาดก ครูช่วยสรุปเพิ่มเติมในส่วนที่นักเรียนสรุปไม่ชัดเจน พร้อมทั้งให้สรุปสั้น ๆ บันทึกในสมุดจดงานของนักเรียน (หรือครูสรุปและบอกให้นักเรียนจดอย่างสั้น ๆ)

ชั่วโมงที่ 2

- 1) นักเรียนสวดมนต์ไหว้พระและปฏิบัติสมาธิอย่างง่ายด้วยการฟังนิทานธรรมะที่ครูเล่าสั้น ๆ ประมาณ 3 นาที
- 2) ครูสอบถามนักเรียนเรื่องหลักธรรมที่เป็นหัวใจของพระพุทธศาสนา ว่ามีใครทราบบ้าง ประกอบด้วยอะไรบ้าง ให้นักเรียนช่วยกันตอบ ถ้านักเรียนตอบไม่ได้ครูอธิบายให้ฟังอย่างสั้น ๆ
- 3) ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ข้อที่ 3.2 สรุปเรื่องหลักธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าในเรื่องต่อไปนี้ได้
 - โอบาท 3
 - กตัญญูกตเวทิต่อพ่อแม่และครอบครัว
 - มงคล 38 ประการ เรื่องทำตัวดี ว่าง่าย รับผิดชอบต่อแม่

และข้อที่ 3.3 วิเคราะห์พฤติกรรมกาปฏิบัติตนของบุคคลว่ามีคุณธรรมสอดคล้องหรือขัดแย้งกับหลักธรรมโอวาท 3 หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนเองนับถือได้

4) ให้นักเรียนฝึกสวดมนต์บูชาพระรัตนตรัยพร้อม ๆ กัน พร้อมมอบหมายให้กลับไปสวดต่อที่บ้าน โดยให้ฝึกที่บ้านทุก ๆ วัน จะเป็นสิริมงคลแก่ตัวเอง ส่วนคนที่นับถือศาสนาอื่นก็บอกให้ปฏิบัติตามหลักปฏิบัติของศาสนาที่ตนนับถือ โดยให้สอบถามการปฏิบัติจากพ่อแม่

5) ให้นักเรียนเข้ากลุ่มโดยสมัครใจ กลุ่มละ 3 คน รับใบความรู้ที่ 2.1 เรื่องโอวาท 3 และใบงานที่ 2.2 เรื่องโอวาท 3

6) นักเรียนนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน โดยครูให้จับฉลากการนำเสนอและนำเสนอตามลำดับที่จับฉลากได้ และนักเรียนคนอื่น ๆ ประเมินผลการนำเสนอของเพื่อนโดยบันทึกในแบบประเมินที่ครูแจกให้ ฝึกการประเมินเพื่อน

7) นักเรียนสรุปสาระที่ได้จากการศึกษา

8) ครูอธิบายเพิ่มเติม และสรุปสาระสั้น ๆ ให้นักเรียนจดบันทึกลงในสมุดจดงาน

ชั่วโมงที่ 3-4

1) นักเรียนสวดมนต์ไหว้พระและปฏิบัติสมาธิอย่างง่ายด้วยการฟังนิทานธรรมะที่ครูเล่าสั้น ๆ ประมาณ 3 นาที

2) ครูนำเสนอเรื่องการปฏิบัติตนของนักเรียนต่อพ่อแม่และบุคคลในครอบครัว รวมทั้งคนอื่น ๆ นักเรียนเคยปฏิบัติอย่างไรบ้าง ครูสรุปนำสู่เรื่อง

- ความกตัญญูต่อพ่อแม่
- สังคหวัตถุ 4
- มงคล 38 ประการ เรื่องการทำตัวดี วาง่าย รับใช้พ่อแม่

3) ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ข้อที่ 3.3 วิเคราะห์พฤติกรรมกาปฏิบัติตนของบุคคลว่ามีคุณธรรมสอดคล้องหรือขัดแย้งกับหลักธรรมโอวาท 3 หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนเองนับถือได้ ข้อที่ 3.4 อธิบายมงคล 38 เรื่องทำตัวดี วาง่าย รับใช้พ่อแม่ได้ และข้อที่ 3.5 เล่ากิจกรรมของตนเองหรือสมาชิกในครอบครัวที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตนสอดคล้องหรือขัดแย้งกับหลักธรรมมงคล 38 และความกตัญญูทเวทที่ต่อพ่อแม่และครอบครัวได้

4) นักเรียนชมวีซีดีเรื่องความกตัญญูของบุคคลตัวอย่าง และร่วมกันสรุปสาระสำคัญที่ได้รับ

5) ให้นักเรียนเข้ากลุ่มโดยวิธีการจับฉลากหมายเลข ใครจับได้หมายเลขเดียวกันให้เข้ากลุ่มเดียวกัน จับฉลากหัวเรื่องที่จะศึกษาร่วมกัน หัวข้อที่ให้ศึกษามีดังนี้

- ความกตัญญู
- มงคล 38 ประการ เรื่องทำตัวดี
- มงคล 38 ประการ เรื่องวาง่าย
- มงคล 38 ประการ เรื่องรับใช้พ่อแม่

กลุ่มใดจับได้หัวข้อใดให้ศึกษาและอธิบายเรื่องนั้น และรับใบงานที่ 2.3 เรื่องความกตัญญู และใบงานที่ 2.4 เรื่องการปฏิบัติตนตามหลักธรรม และรับเอกสารประกอบการศึกษาค้นคว้าที่ครูจัดเตรียมไว้ให้

6) นักเรียนแต่ละกลุ่มสรุปเรื่องที่ศึกษาร่วมกัน จัดทำผลงานเป็นใบงานหน้าเดียว และจับฉลากการนำเสนอผลงานตามลำดับ

7) นักเรียนกลุ่มอื่น ๆ ประเมินผลงานของเพื่อนที่ไม่ใช่กลุ่มตนเอง โดยครูแจกแบบประเมินให้ผลัดเปลี่ยนกันประเมิน

8) สรุปผลการเรียนและร่วมกันนำผลงานจัดป้ายนิเทศหน้าชั้นเรียน เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน
ทั้งชั้น

ชั่วโมงที่ 5

1) นักเรียนสวดมนต์ไหว้พระและปฏิบัติสมาธิอย่างง่ายด้วยการฟังนิทานธรรมะที่ครูเล่าสั้น ๆ ประมาณ 3 นาที

2) ครูให้นักเรียนดูแผ่นภาพ บุคคลตัวอย่างที่มีความกตัญญูต่อพ่อแม่ พร้อมสอบถามว่านักเรียนเคยประพฤติปฏิบัติแบบนี้บ้างหรือไม่ หรือเคยปฏิบัติต่อพ่อแม่แบบใดบ้าง

3) ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ข้อที่ 3.6 อธิบายพุทธศาสนสุภาษิต มาตา มิตตํ สเก ฆเร : มารดาเป็นมิตรในเรือนตนได้ และข้อที่ 3.7 ปฏิบัติตนในศาสนพิธีและพิธีกรรมทางศาสนาตามที่กำหนดได้

4) ครูอธิบายพุทธศาสนสุภาษิตประกอบภาพ เรื่อง มาตา มิตตํ สเก ฆเร : มารดาเป็นมิตรในเรือนตน และให้นักเรียนร่วมกันสรุปสิ่งที่ได้รับจากการฟัง

5) นักเรียนรับใบงานที่ 2.5 เรื่องมารดาเป็นมิตรในเรือนตน

6) สุ่มให้นักเรียน 4-5 คน นำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน และให้นักเรียนส่งผลงาน ครูกล่าวชมเชยการทำงานของนักเรียนด้านความตั้งใจดีในการปฏิบัติตน

7) ฝึกให้นักเรียนร่วมกันสวดมนต์ไหว้พระและปฏิบัติพิธีกรรมทางศาสนาอย่างง่ายในการบูชาพระรัตนตรัย

8) มอบหมายให้ไปปฏิบัติที่บ้านทุก ๆ วัน

9) นักเรียนทำแบบฝึกหัดประจำหน่วยการเรียนรู้ที่ 2

10. สื่อการเรียนรู้/แหล่งการเรียนรู้

10.1 สื่อการเรียนรู้

1) วีซีดีเรื่องสุวรรณสามชาติกตัญญู

2) ใบความรู้ที่ 2.1-2.5

3) หนังสือเรียนพระพุทธศาสนา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สำนักพิมพ์องค์การค้ำของ สกสค.

4) ภาพข่าวบุคคลตัวอย่างด้านความกตัญญูจากหนังสือพิมพ์

5) ภาพประกอบเรื่องพระคุณแม่

10.2 แหล่งการเรียนรู้

- 1) ห้องสมุดโรงเรียน
- 2) ห้องจริยธรรมของโรงเรียน
- 3) วัดหรือศาสนสถานในชุมชน
- 4) ห้องสมุดชุมชน

11. การวัดและประเมินผล

รายการประเมิน	วิธีการวัดและประเมินผล	เครื่องมือวัดและประเมินผล
1. ด้านความรู้ความเข้าใจ	<ol style="list-style-type: none"> 1. สังเกต 2. ซักถาม 3. ประเมินผลงานรายบุคคล/กลุ่ม 4. ตรวจสอบงาน 5. ตรวจสอบแบบฝึกหัดประจำหน่วยการเรียนรู้ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. แบบสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล/กลุ่ม 2. แบบประเมินผลงานรายบุคคล/กลุ่ม 3. ใบงาน 4. แบบฝึกหัดประจำหน่วยการเรียนรู้ที่ 2
2. ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์	<ol style="list-style-type: none"> 1. สังเกตพฤติกรรมรายบุคคล/กลุ่ม 2. ประเมินผลงานรายบุคคล/กลุ่ม 	<ol style="list-style-type: none"> 1. แบบสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล/กลุ่ม 2. แบบประเมินผลงานรายบุคคล/กลุ่ม
3. ด้านทักษะกระบวนการคิด	<ol style="list-style-type: none"> 1. สังเกตพฤติกรรมรายบุคคล/กลุ่ม 2. ประเมินผลงานรายบุคคล/กลุ่ม 	<ol style="list-style-type: none"> 1. แบบสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล/กลุ่ม 2. แบบประเมินผลงานรายบุคคล/กลุ่ม

12 . เกณฑ์การวัดและประเมินผล

12.1 เกณฑ์การให้คะแนนแบบสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล/กลุ่ม

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	ให้ 3 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	ให้ 2 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมน้อยครั้ง	ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ	
ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
12 – 15	ดี
8 – 11	พอใช้
1 – 7	ปรับปรุง

12.2 เกณฑ์การให้คะแนนแบบประเมินผลงานรายบุคคล/กลุ่ม

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	ให้ 3 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	ให้ 2 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมน้อยครั้ง	ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ	
ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
12 – 15	ดี
8 – 11	พอใช้
1 – 7	ปรับปรุง

12.3 การประเมินผล

- 1) ผ่านเกณฑ์การประเมินจากการทำใบงานได้คะแนนสูงกว่าร้อยละ 60
- 2) ผ่านเกณฑ์การประเมินจากการทำแบบฝึกหัดประจำหน่วยได้คะแนนสูงกว่าร้อยละ 60
- 3) ผ่านเกณฑ์การประเมินพฤติกรรมและการนำเสนอผลงานได้ระดับคุณภาพตั้งแต่ระดับพอใช้ขึ้นไป

13. กิจกรรมเสนอแนะ

13.1 ครูจัดทำ VCD หรือ DVD เรื่องที่เกี่ยวข้องกับบทเรียน รวมทั้งการปฏิบัติกิจกรรมของศาสนาต่าง ๆ ในสังคมไทยเปิดให้นักเรียนชมช่วงพักกลางวัน

13.2 มอบหมายนักเรียนที่นับถือศาสนาอื่น ๆ ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมเรื่องการปฏิบัติตนต่อพ่อแม่หรือผู้มีพระคุณและจัดป้ายนิเทศเผยแพร่ความรู้ให้แก่เพื่อน ๆ ในชั้นเรียน

บันทึกหลังแผนการจัดการเรียนรู้

สรุปผลการเรียนรู้

1. ด้านเนื้อหาสาระ

.....

.....

.....

2. ด้านสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

.....

.....

.....

3. ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

.....

.....

.....

4. อื่น ๆ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนรู้

.....

.....

.....

แนวทางการแก้ไขและพัฒนา

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)

ใบความรู้ที่ 2.1 เรื่อง โฉวาท 3

คำชี้แจง ให้นักเรียนศึกษาความรู้เรื่องโฉวาท 3 และปฏิบัติกิจกรรมในใบงานที่ 2.2 เรื่องโฉวาท 3

โฉวาท 3 หมายถึง หลักคำสอนที่เป็นหัวใจของพระพุทธศาสนา มี 3 อย่างคือ

1. ไม่ทำความชั่วทั้งปวง
2. กระทำแต่ความดี
3. ทำจิตใจให้บริสุทธิ์

พระพุทธเจ้า ซึ่งเป็นพระศาสดาของศาสนาพุทธได้สอนหลักธรรมดังกล่าวแก่พระสาวก เพื่อให้ผู้ที่ประพฤติปฏิบัติพันทุกษ์ ประสบแต่ความสุขในชีวิตและเป็นคนดีของสังคม

ใบงานที่ 2.1
เรื่อง สุวรรณสามชาดก

คำชี้แจง นักเรียนอ่านเรื่องสุวรรณสามชาดก ในหนังสือเรียนพระพุทธศาสนา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ของสำนักพิมพ์องค์การค้ำของ สกสค. หน้า 26-27 และบันทึกข้อสรุปในกรอบต่อไปนี้

1. สรุปเรื่องสุวรรณสามชาดก

.....

.....

.....

.....

2. สุวรรณสามได้รับยกย่องว่า

.....

.....

.....

.....

3. นักเรียนจะปฏิบัติตนและนำข้อคิดจากเรื่องสุวรรณสามชาดก ไปปฏิบัติอย่างไรบ้าง

.....

.....

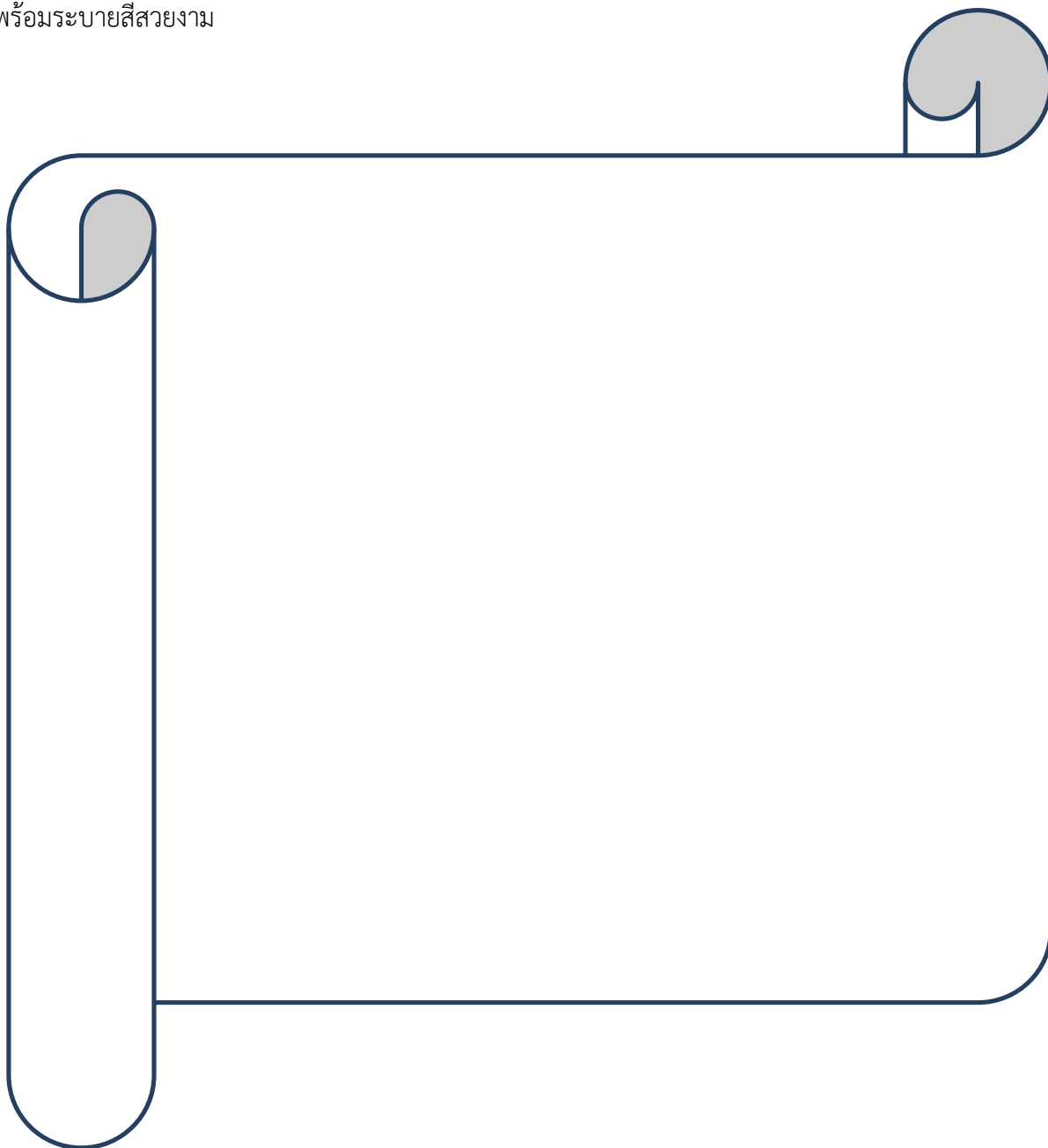
.....

.....

.....

ใบงานที่ 2.2
เรื่อง โฉวาท 3

คำชี้แจง ให้นักเรียนวาดภาพแสดงถึงการปฏิบัติตนตามหลักธรรมโฉวาท 3 มา 1 ภาพ เขียนบรรยายภาพพร้อมระบายสีสวยงาม

บรรยายภาพ.....
.....
.....

ใบงานที่ 2.3
เรื่อง ความกตัญญู

คำชี้แจง ให้นักเรียนยกตัวอย่าง การปฏิบัติตนของตนเองหรือบุคคลในครอบครัวที่แสดงถึงการปฏิบัติตนด้านความกตัญญูต่อพ่อแม่หรือบุคคลในครอบครัว

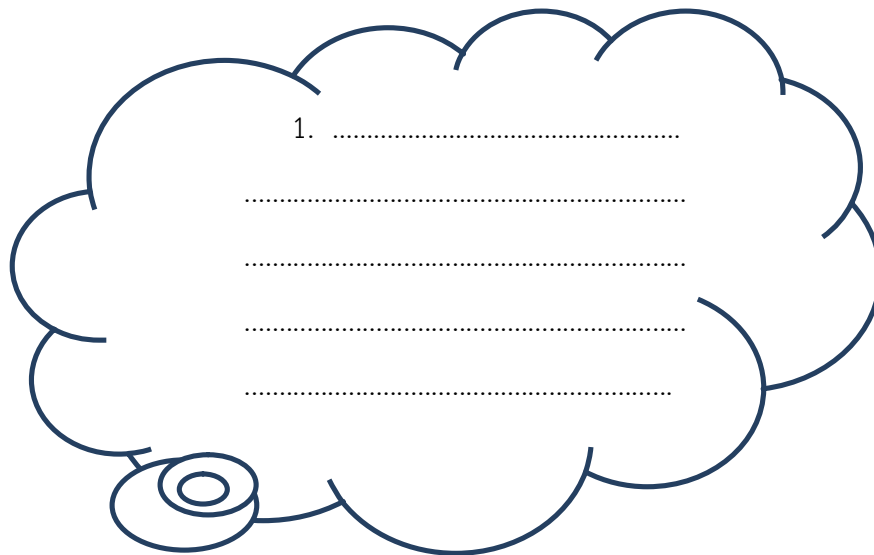
1.

.....

.....

.....

.....

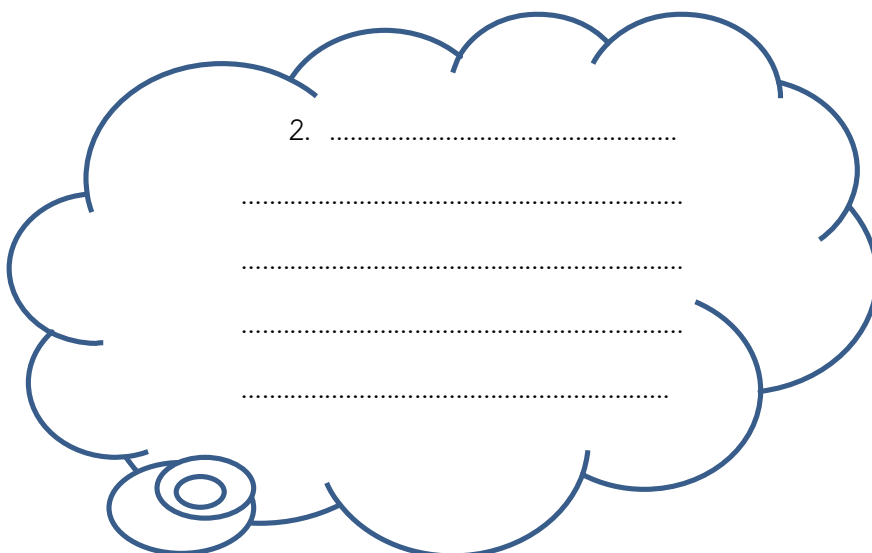
2.

.....

.....

.....

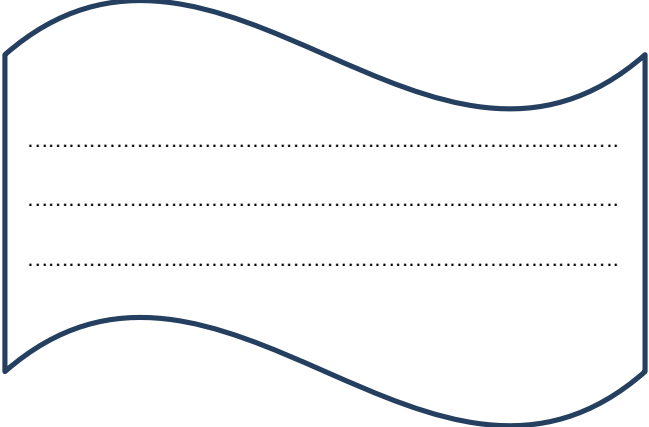

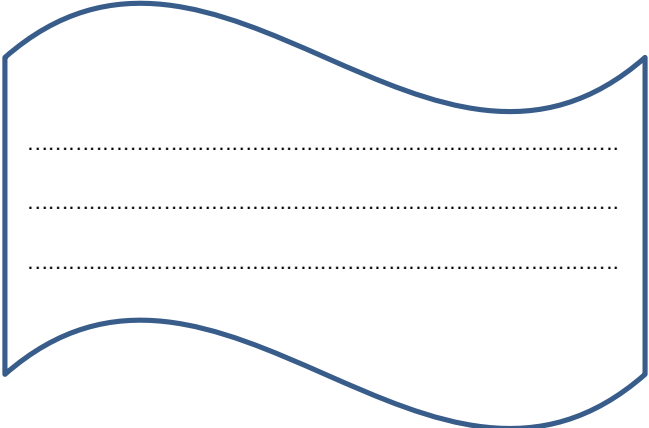
.....

ใบงานที่ 2.4
เรื่อง การปฏิบัติตนตามหลักธรรม

ตอนที่ 1 คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์การกระทำว่าสอดคล้องกับหลักธรรมหรือขัดแย้งกับหลักธรรมทางศาสนาต่อไปนี้

1. สังคหวัตถุ 4
2. ความกตัญญู
3. มงคล 38 เรื่องการทำตัวดี
4. มงคล 38 เรื่องว่าง่าย
5. มงคล 38 เรื่องรับใช้พ่อแม่

ใบงานที่ 2.4
เรื่อง การปฏิบัติตนตามหลักธรรม

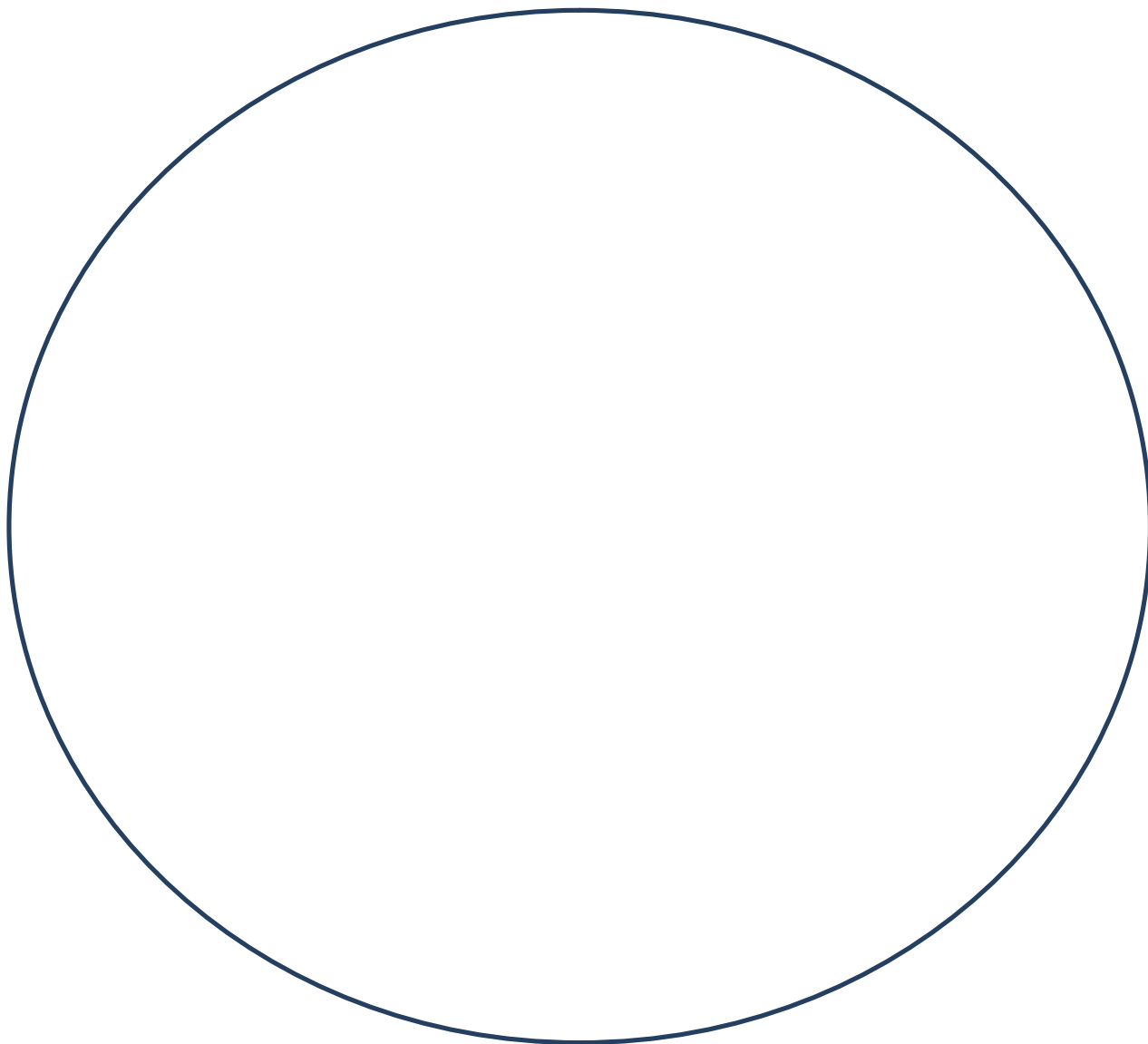
ตอนที่ 2 คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์การกระทำว่าสอดคล้องกับหลักธรรมหรือขัดแย้งกับหลักธรรมทางศาสนาต่อไปนี้

1. สังกะสี 4
2. ความกตัญญู
3. มงคล 38 เรื่องการทำตัวดี
4. มงคล 38 เรื่องว่าง่าย
5. มงคล 38 ประการ เรื่องรับใช้พ่อแม่

มงคล 38
ประการ

ใบงานที่ 2.5
เรื่อง มารดาเป็นมิตรในเรือนตน

คำชี้แจง ให้นักเรียนวาดภาพการ์ตูนที่แสดงถึงการปฏิบัติตนตรงตามพุทธศาสนสุภาษิต มารดาเป็นมิตรในเรือนตน

บรรยายภาพ

.....

.....

.....

แบบฝึกหัดประจำหน่วยการเรียนรู้ที่ 2
เรื่อง พระธรรม

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมายวงกลม (O) ล้อมรอบคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

1. การพูดจาเป็นกันเองกับผู้อื่น สอดคล้องกับหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเรื่องใด

1 อริยสัจ 4	2 สังคหวัตถุ 4
3 อิทธิบาท 4	4 พรหมวิหาร 4

2. แม่ค้าให้เงินทอนผิด เรารับไว้ด้วยความดีใจเก็บไว้ไม่บอกและไม่คืน แสดงว่าเราผิดศีลข้อใด

1 ข้อ 1	2 ข้อ 2
3 ข้อ 3	4 ข้อ 4

3. การทำความดี 5 อย่าง มีชื่อเรียกว่าหลักธรรมใด

1 เบญจศีล	2 เบญจธรรม
3 ชั้นธ 5	4 อริยสัจ 4

4. ชาตกเรื่องใดสอนใจเราเรื่องความกตัญญู

1 พระมโหสถ	2 สุวรรณสามชาตก
3 วานรินทชาตก	4 วัณณุปถชาตก

5. ใครเป็นผู้ประกอบพิธีกรรมในพระราชพิธีแรกนาขวัญ

1 พิธีกร	2 พรหมณ์
3 พระสงฆ์	4 มัคทายก

แบบสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล

คำชี้แจง ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน แล้วทำเครื่องหมายถูก (✓) ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

เลขที่	ชื่อ-นามสกุล	รับฟัง ความคิดเห็น			การ แสดงออก			การตอน คำถาม			สามัคคี/ มีน้ำใจ			ตรงต่อเวลา		
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	ให้ 3 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	ให้ 2 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมน้อยครั้ง	ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ	
ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
12 - 15	ดี
8 - 11	พอใช้
1 - 7	ปรับปรุง

แบบสังเกตพฤติกรรมกลุ่ม

คำชี้แจง ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน แล้วทำเครื่องหมายถูก (✓) ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

เลขที่	ชื่อ-นามสกุล	รับฟัง ความคิดเห็น			แบ่งงานกัน อย่าง เหมาะสม			การมี ส่วนร่วม			สามัคคี/ มีน้ำใจ			ตรงต่อเวลา		
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

- ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ ให้ 3 คะแนน
 ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง ให้ 2 คะแนน
 ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมน้อยครั้ง ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ	
ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
12 – 15	ดี
8 – 11	พอใช้
1 – 7	ปรับปรุง

แบบประเมินผลงานกลุ่ม

คำชี้แจง ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน แล้วทำเครื่องหมายถูก (✓) ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

เลขที่	ชื่อ-นามสกุล	ความถูกต้องของเนื้อหา			ความคิดสร้างสรรค์			การใช้ภาษา			การมีส่วนร่วมของสมาชิก			ตรงต่อเวลา		
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	ให้ 3 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	ให้ 2 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมน้อยครั้ง	ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ	
ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
12 - 15	ดี
8 - 11	พอใช้
1 - 7	ปรับปรุง

แบบประเมินผลงานรายบุคคล

คำชี้แจง ผู้สอนตรวจผลงานของนักเรียน แล้วทำเครื่องหมายถูก (✓) ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

เลขที่	ชื่อ-นามสกุล	ความถูกต้องของเนื้อหา			ความคิดสร้างสรรค์			การเขียนแสดงความคิดเห็น			ความสวยงาม			ตรงต่อเวลา		
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

- ผลงานที่ปฏิบัติดีมาก ให้ 3 คะแนน
 ผลงานที่ปฏิบัติปานกลาง ให้ 2 คะแนน
 ผลงานปฏิบัติผ่านเกณฑ์ ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ	
ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
12 - 15	ดี
8 - 11	พอใช้
1 - 7	ปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

เรื่อง พระสงฆ์และการปฏิบัติตนของชาวพุทธ

จำนวน 4 ชั่วโมง

สาระศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

รายวิชาพระพุทธศาสนา

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

มาตรฐาน ส 1.1 รู้และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่นและปฏิบัติตามหลักธรรมเพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

มาตรฐาน ส 1.2 เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี และดำรงรักษาพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ

1. ความคิดรวบยอด

การศึกษาหลักธรรมทางศาสนาเรื่องศรัทธา หน้าทีชาวพุทธ และมารยาทชาวพุทธ ทำให้เกิดความเชื่อมั่นและศรัทธาต่อพระสงฆ์ การปฏิบัติกิจทางพระพุทธศาสนา รวมทั้งการประพฤติปฏิบัติตนที่ถูกต้องตามหลักคำสอนทางศาสนา อันส่งผลดีต่อการอยู่ร่วมกันในสังคม

2. ตัวชี้วัด

2.1 ชื่นชมและบอกแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก เรื่องเล่า และศาสนิกชนตัวอย่างตามที่กำหนด

2.2 บอกความหมาย ความสำคัญและเคารพพระรัตนตรัย ปฏิบัติตามหลักธรรมโอวาท 3 ในพระพุทธศาสนาหรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด

2.3 บำเพ็ญประโยชน์ต่อวัดหรือศาสนสถานของศาสนาที่ตนนับถือ

2.4 แสดงตนเป็นพุทธมามกะหรือแสดงตนเป็นศาสนิกชนของศาสนาที่ตนนับถือ

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

3.1 บอกความหมายและความสำคัญของหลักธรรมเรื่องศรัทธา หรือหลักธรรมสำคัญของศาสนาที่ตนนับถือได้

3.2 อธิบายหน้าที่ชาวพุทธ และปฏิบัติตนตามหน้าที่ชาวพุทธ หรือตามบทบาทศาสนิกชนที่ดีของศาสนาที่ตนเองนับถือได้

3.3 แสดงตนเป็นพุทธมามกะหรือแสดงตนเป็นศาสนิกชนตามหลักปฏิบัติของศาสนาที่ตนนับถือได้

3.4 ปฏิบัติตนตามมารยาทชาวพุทธหรือตามมารยาทของศาสนิกชนตามหลักศาสนาที่ตนนับถือได้

3.5 ปฏิบัติตนต่อพระภิกษุสงฆ์ หรือนักบวชหรือผู้ประกอบการพิธีกรรมของศาสนาที่ตนนับถือได้

4. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- 4.1 ความสามารถในการสื่อสาร
- 4.2 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- 5.1 มีวินัย
- 5.2 ใฝ่เรียนรู้
- 5.3 รักความเป็นไทย
- 5.4 มีจิตสาธารณะ

6. ค่านิยม 12 ประการ

- 6.1 รักษาวัฒนธรรม ประเพณีไทยอันงดงาม
- 6.2 มีศีลธรรม รักษาความสัตย์ ห่วงดีต่อผู้อื่น เฝือแม่และแบ่งปัน
- 6.3 มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่

7. สาระการเรียนรู้แกนกลาง

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 พระสงฆ์และการปฏิบัติตนของชาวพุทธ

- 3.1 ประวัติพุทธสาวก พุทธสาวิกา : สามเณรบัณฑิต
- 3.2 หน้าที่ชาวพุทธ
 - รู้อันิสงส์ของการสวดมนต์
 - การช่วยเหลือบำรุงรักษาวัด
 - การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ
- 3.3 มารยาทชาวพุทธและการปฏิบัติตนต่อพระภิกษุสงฆ์
 - การประนมมือไหว้
 - การไหว้
 - การกราบ
 - การนั่ง
 - การลุกขึ้นยืนรับ
 - มารยาทในการสนทนา
 - มารยาทในการปฏิบัติตน

8. ชิ้นงาน/หลักฐานร่องรอยแสดงความรู้

- 8.1 ใบงานที่ 3.1 ตอนที่ 1 สรุปเรื่องสามเณรบัณฑิต

8.2 ใบงานที่ 3.1 ตอนที่ 2 ระบายสีเรื่องสามเณรบัณฑิต

8.3 ใบงานที่ 3.2 เรื่องหน้าที่ชาวพุทธ

8.4 ใบงานที่ 3.3 เรื่องมารยาทชาวพุทธ

8.5 แบบฝึกหัดประจำหน่วยการเรียนรู้ที่ 3

9. กิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1

- 1) นักเรียนสวดมนต์ไหว้พระและปฏิบัติสมาธิอย่างง่ายด้วยการฟังนิทานธรรมะจากครูสั้น ๆ ประมาณ 3 นาที
- 2) ครูให้นักเรียนดูภาพการทำบุญ การถวายดอกไม้แก่พระภิกษุสงฆ์ การทำความเคารพพระสงฆ์ พร้อมสนทนาเรื่องการปฏิบัติตนว่านักเรียนเคยปฏิบัติตนต่อพระภิกษุสงฆ์ หรือนักบวชของศาสนาที่ตนเองนับถืออย่างไรบ้าง
- 3) ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ข้อที่ 3.1 บอกความหมายและความสำคัญของหลักธรรมเรื่อง ศรัทธา หรือหลักธรรมสำคัญของศาสนาที่ตนนับถือได้
- 4) ครูให้นักเรียนชมวีซีดีเรื่องการไปร่วมกิจกรรมที่วัด ในวันสำคัญทางศาสนา ว่านักเรียนเคยปฏิบัติตนอย่างไรบ้าง เน้นการไปร่วมกิจกรรมและการประพฤติปฏิบัติตนอย่างมีระเบียบแบบแผนที่ดีของแต่ละศาสนา
- 5) ให้นักเรียนเข้ากลุ่ม ๆ ละ 3 คน โดยการจับฉลากสี ใครได้สีเดียวกันให้เข้ากลุ่มเดียวกัน รับใบงานที่ 3.1 ตอนที่ 1 สรุปเรื่องสามเณรบัณฑิต โดยให้ศึกษาจากหนังสือเรียนพระพุทธศาสนา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สำนักพิมพ์องค์การค้ำของ สกสศ. หน้า 37-39 อ่านร่วมกันและปฏิบัติกิจกรรมตามใบงาน
- 6) นักเรียนนำเสนอผลงาน โดยนักเรียนคนอื่น ๆ ประเมินผลงานเพื่อนกลุ่มอื่น ๆ พร้อมบันทึกผลในแบบบันทึกที่ครูแจกให้
- 7) นักเรียนทำใบงานที่ 3.1 ตอนที่ 2 ระบายสีเรื่องสามเณรบัณฑิต พร้อมตรวจเฉลย
- 8) นักเรียนและครูสรุปร่วมกันเรื่องชาวพุทธตัวอย่างและคุณธรรมที่ได้จากการศึกษา

ชั่วโมงที่ 2

- 1) นักเรียนสวดมนต์ไหว้พระและปฏิบัติสมาธิอย่างง่ายด้วยการฟังนิทานธรรมะจากครูสั้น ๆ ประมาณ 3 นาที
- 2) ครูให้นักเรียนดูภาพหรือชมวีซีดีเรื่องการทำนุบำรุงวัดในโอกาสต่าง ๆ พร้อมทั้งให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณค่าของการประพฤติปฏิบัติตนดังกล่าว
- 3) ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ข้อที่ 3.2 อธิบายหน้าที่ชาวพุทธและปฏิบัติตนตามหน้าที่ชาวพุทธ หรือตามบทบาทศาสนิกชนที่ดีของศาสนาที่ตนเองนับถือได้ และข้อที่ 3.3 แสดงตนเป็นพุทธมามกะ หรือแสดงตนเป็นศาสนิกชนตามหลักปฏิบัติของศาสนาที่ตนนับถือได้

4) ให้นักเรียนเข้ากลุ่ม ๆ ละ 3 คน โดยใช้กลุ่มเดิมที่จับฉลากไว้ในชั่วโมงที่ผ่านมา ร่วมกันปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มตามใบงานที่ 3.2 เรื่องหน้าที่ชาวพุทธ โดยให้เขียนสรุปหรือวาดภาพเกี่ยวกับการช่วยเหลือบำรุงวัด

5) นักเรียนจับฉลากลำดับที่การนำเสนอผลงาน และให้นำเสนอตามลำดับหมายเลขที่จับฉลากได้ โดยนักเรียนคนอื่นเป็นผู้ประเมินผล และบันทึกในแบบประเมินผลงานกลุ่มที่ครูแจกให้

6) ครูให้นักเรียนฝึกการสวดมนต์ไหว้พระบูชาพระรัตนตรัยและอาราธนาศีล พร้อมนัดหมายให้เข้าร่วมพิธีแสดงตนเป็นพุทธมามกะในชั่วโมงประชุมระดับชั้น โดยครูนิมนต์พระภิกษุสงฆ์จากวัดใกล้โรงเรียนมาเป็นประธานในพิธี

7) มอบหมายงานเพิ่มเติมให้เขียนสรุปสั้น ๆ เรื่องการเข้าร่วมพิธีแสดงตนเป็นพุทธมามกะโดยให้จัดทำเป็นใบงานหน้าเดียวส่งคนละ 1 แผ่น

8) นักเรียนสรุปเรื่องการช่วยเหลือบำรุงวัด ครูสรุปเพิ่มเติมในส่วนที่นักเรียนไม่ได้กล่าวถึง

ชั่วโมงที่ 3

1) นักเรียนสวดมนต์ไหว้พระและปฏิบัติสมาธิอย่างง่ายด้วยการฟังนิทานธรรมะจากครูสั้น ๆ ประมาณ 3 นาที

2) ให้นักเรียนชมวีซีดีเรื่องมารยาทชาวพุทธ พร้อมทั้งให้อภิปรายร่วมกันถึงความสำคัญของมารยาทชาวพุทธ

3) ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ข้อที่ 3.4 ปฏิบัติตนตามมารยาทชาวพุทธ หรือตามมารยาทของศาสนิกชนตามหลักศาสนาที่ตนนับถือได้

4) ให้นักเรียนเข้ากลุ่ม ๆ ละ 5 คน ร่วมกันฝึกภาคปฏิบัติเรื่องมารยาทชาวพุทธ และการปฏิบัติตนต่อพระภิกษุสงฆ์

5) ครูทดสอบภาคปฏิบัติโดยให้นักเรียนสอบครั้งละ 1 กลุ่ม หากเวลาไม่พอนัดหมายสอบหลังเลิกเรียน

6) นักเรียนสรุปเรื่องมารยาทชาวพุทธ ว่าถ้าปฏิบัติได้จะส่งผลดีต่อตนเองและสังคมอย่างไร

7) ครูสรุปเพิ่มเติมอีกครั้ง

ชั่วโมงที่ 4

1) นักเรียนสวดมนต์ไหว้พระและปฏิบัติสมาธิอย่างง่ายด้วยการฟังนิทานธรรมะจากครูสั้น ๆ ประมาณ 3 นาที

2) ให้นักเรียนชมวีซีดีเรื่องมารยาทชาวพุทธ หรือภาพเกี่ยวกับมารยาทชาวพุทธแบบต่าง ๆ

3) ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ข้อที่ 3.4 ปฏิบัติตนตามมารยาทชาวพุทธ หรือตามมารยาทของศาสนิกชนตามหลักศาสนาที่ตนนับถือได้ และข้อที่ 3.5 ปฏิบัติตนต่อพระภิกษุสงฆ์ หรือนักบวชหรือผู้ประกอบพิธีกรรมของศาสนาที่ตนนับถือได้

4) ครูขออาสาสมัครจำนวน 10 คนทำหน้าที่อยู่ประจำฐานทั้งหมดฐานละ 2 คน โดยให้นักเรียนคนอื่น ๆ จับกลุ่ม ๆ ละ 5 คน โดยสมัครใจ ครูให้หมายเลขประจำกลุ่มและใบผ่านฐาน ให้ร่วมปฏิบัติกิจกรรมตามฐานที่ครูกำหนดดังนี้

- ฐานที่ 1 การประนมมือ การไหว้บุคคลทั่วไป การไหว้พระ การไหว้ญาติผู้ใหญ่
ครูอาจารย์
- ฐานที่ 2 การกราบแบบเบญจางคประดิษฐ์
- ฐานที่ 3 การนั่ง การลุกขึ้นยืนต้อนรับ
- ฐานที่ 4 มารยาทในการสนทนา
- ฐานที่ 5 มารยาททั่ว ๆ ไปตามที่กำหนด

5) นักเรียนสรุปสิ่งที่ได้รับจากการศึกษาในครั้งนี้ทำใบงานที่ 3.3 เรื่องมารยาทชาวพุทธ พร้อมตรวจเฉลย

6) นักเรียนทำแบบฝึกหัดประจำหน่วยการเรียนรู้ที่ 3

7) ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเรื่องเรียนรู้เรื่องพระสงฆ์และการปฏิบัติตนของชาวพุทธ

8) มอบหมายนักเรียนที่นับถือศาสนาอื่น ๆ ทำใบงานหน้าเดียวเรื่องมารยาทของบุคคลที่นับถือศาสนาต่าง ๆ ในสังคมไทย นำส่งผลงานครูตรวจเสร็จแล้วให้นำไปติดไว้ที่ป้ายนิเทศหน้าชั้นเรียนเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน

10. สื่อการเรียนรู้/แหล่งการเรียนรู้

10.1 สื่อการเรียนรู้

- 1) ใบงานที่ 3.1-3.3
- 2) แบบฝึกหัดประจำหน่วยการเรียนรู้ที่ 3

10.2 แหล่งการเรียนรู้

- 1) ห้องสมุดโรงเรียน
- 2) ห้องจริยธรรมของโรงเรียน
- 3) วัดหรือศาสนสถานในชุมชน
- 4) ห้องสมุดชุมชน

11. การวัดและประเมินผล

รายการประเมิน	วิธีการวัดและประเมินผล	เครื่องมือวัดและประเมินผล
1. ด้านความรู้ความเข้าใจ	1. สังเกต 2. ซักถาม 3. ประเมินผลงานรายบุคคล/กลุ่ม 4. ตรวจใบงาน 5. ตรวจสอบแฟ้มกัณฑ์ประจำหน่วยการเรียนรู้	1. แบบสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล/กลุ่ม 2. แบบประเมินผลงานรายบุคคล/กลุ่ม 3. ใบงาน 4. แบบฝึกหัดประจำหน่วยการเรียนรู้ที่ 3
2. ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์	1. สังเกตพฤติกรรมรายบุคคล/กลุ่ม 2. ประเมินผลงานรายบุคคล/กลุ่ม	1. แบบสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล/กลุ่ม 2. แบบประเมินผลงานรายบุคคล/กลุ่ม
3. ด้านทักษะกระบวนการคิด	1. สังเกตพฤติกรรมรายบุคคล/กลุ่ม 2. ประเมินผลงานรายบุคคล/กลุ่ม	1. แบบสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล/กลุ่ม 2. แบบประเมินผลงานรายบุคคล/กลุ่ม

12 . เกณฑ์การวัดและประเมินผล

12.1 เกณฑ์การให้คะแนนแบบสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล/กลุ่ม

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	ให้ 3 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	ให้ 2 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมน้อยครั้ง	ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ	
ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
12 – 15	ดี
8 – 11	พอใช้
1 – 7	ปรับปรุง

12.2 เกณฑ์การให้คะแนนแบบประเมินผลงานรายบุคคล/กลุ่ม

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	ให้ 3 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	ให้ 2 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมน้อยครั้ง	ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ	
ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
12 – 15	ดี
8 – 11	พอใช้
1 – 7	ปรับปรุง

12.3 การประเมินผล

- 1) ผ่านเกณฑ์การประเมินจากการทำใบงานได้คะแนนสูงกว่าร้อยละ 60
- 2) ผ่านเกณฑ์การประเมินจากการทำแบบฝึกหัดประจำหน่วยได้คะแนนสูงกว่าร้อยละ 60
- 3) ผ่านเกณฑ์การประเมินพฤติกรรมและการนำเสนอผลงานได้ระดับคุณภาพตั้งแต่ระดับพอใช้ขึ้นไป

13. กิจกรรมเสนอแนะ

13.1 นัดหมายนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมพิธีแสดงตนเป็นพุทธมามกะ พร้อมทั้งให้ทำผลงานส่ง

13.2 มอบหมายนักเรียนที่นับถือศาสนาอื่น จัดทำใบงานหน้าเดียวเรื่องหน้าที่และมารยาทของบุคคลที่นับถือศาสนาตามที่กำหนด

บันทึกหลังแผนการจัดการเรียนรู้

สรุปผลการเรียนรู้

1. ด้านเนื้อหาสาระ

.....

.....

.....

2. ด้านสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

.....

.....

.....

3. ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

.....

.....

.....

4. อื่น ๆ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนรู้

.....

.....

.....

แนวทางการแก้ไขและพัฒนา

.....

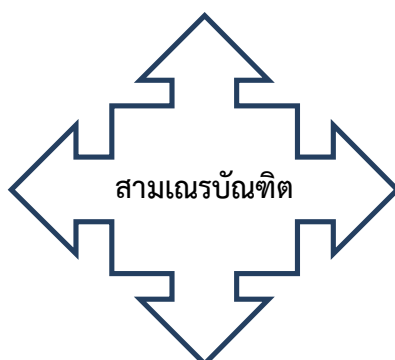
.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)

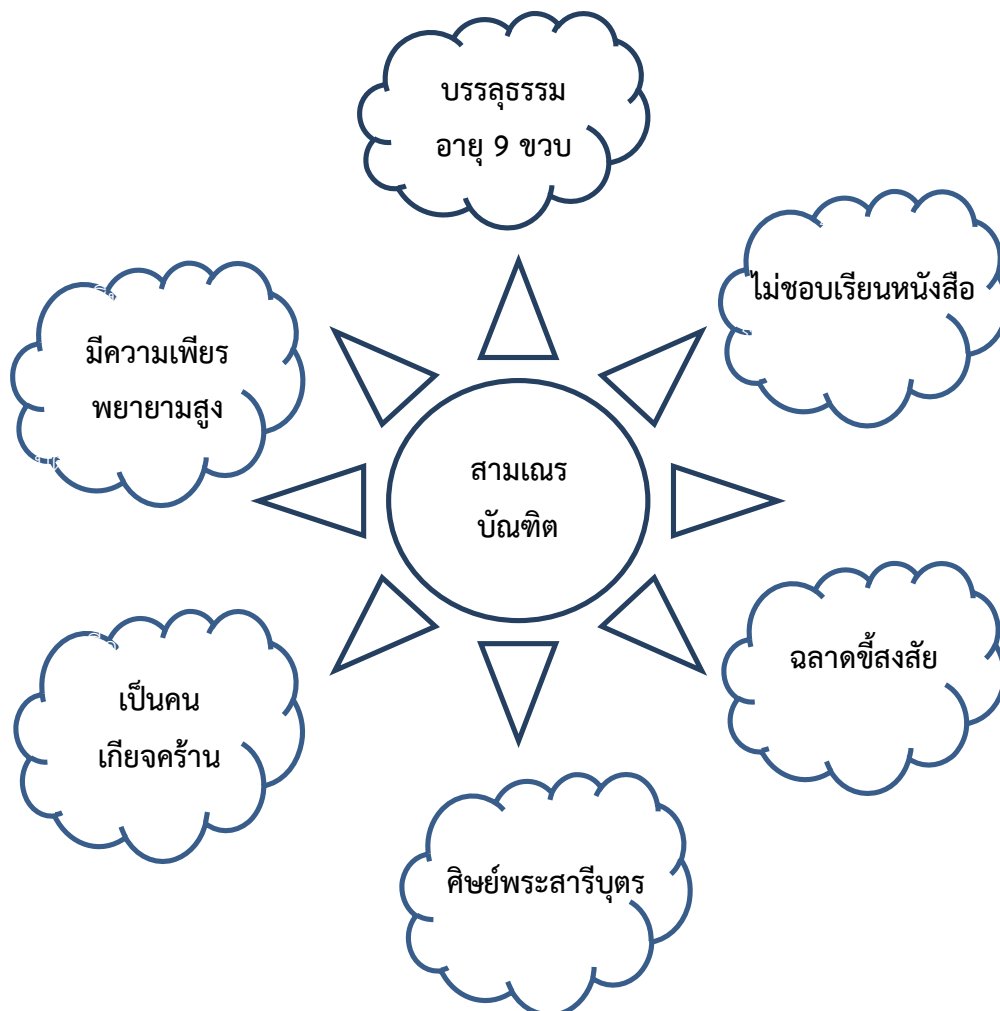
ใบงานที่ 3.1
เรื่อง สรุปเรื่องสามเณรบัณฑิต

ตอนที่ 1 คำชี้แจง นักเรียนเข้ากลุ่ม ๆ ละ 3 คน ร่วมกันเขียนผังมโนทัศน์ เรื่องสามเณรบัณฑิต ระบายสีให้สวยงาม พร้อมนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

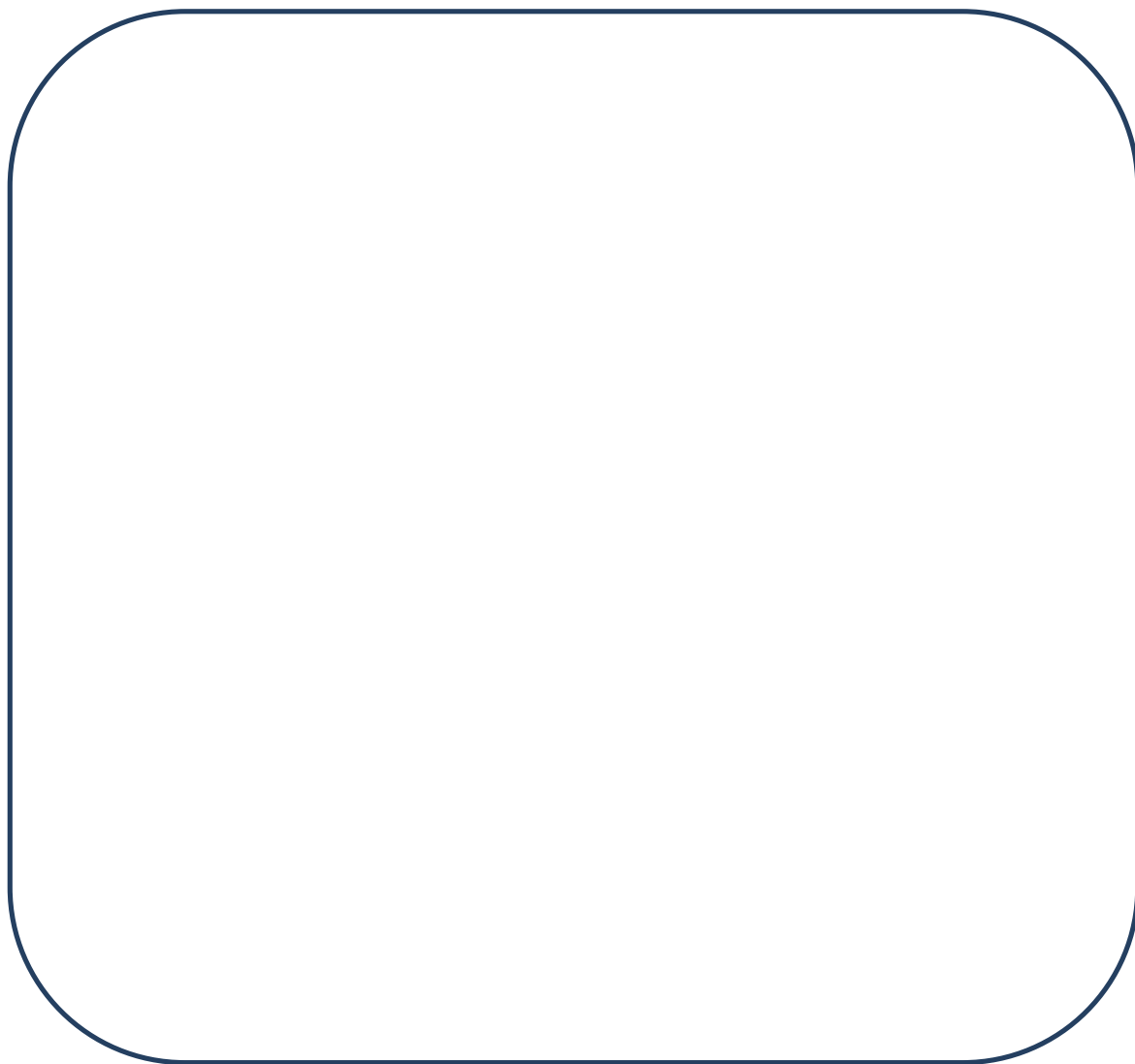
ใบงานที่ 3.1
เรื่อง สรุปเรื่องสามเณรบัณฑิต

ตอนที่ 2 คำชี้แจง ให้นักเรียนระบายสีในภาพที่มีข้อความถูกต้องในเรื่องสามเณรบัณฑิต

ใบงานที่ 3.2
เรื่อง หน้าที่ชาวพุทธ

คำชี้แจง นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม ๆ ละ 3 คน ร่วมกันวาดภาพหน้าที่ชาวพุทธ การช่วยเหลือบำรุง
วัด พร้อมระบายสีให้สวยงาม และนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

บรรยายภาพ.....
.....
.....
.....
.....

ใบงานที่ 3.3

เรื่อง มารยาทชาวพุทธ

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย (✓) หน้าข้อความที่ถูก และทำเครื่องหมาย (X) หน้าข้อความที่ผิด

-1. เมื่อพระภิกษุสงฆ์เดินผ่านขณะเรานั่งเก้าอี้ ให้นั่งท่าเดิมแต่ประนมมือไหว้ระดับอก
-2. การสนทนากับพระภิกษุสงฆ์ใช้คำแทนตัวว่าผม กระผม ฉันท ดิฉัน และประนมมือไหว้เสมอหน้าอกตลอดเวลา
-3. การกราบแบบเบญจางคประดิษฐ์ ชายและหญิงนั่งท่าเดียวกัน
-4. การถอดรองเท้าก่อนเข้าโบสถ์ เป็นการแสดงความเคารพต่อสถานที่
-5. การกราบโตะหมู่บูชาหรือการกราบพระภิกษุสงฆ์หรือกราบบูชาพระรัตนตรัย ใช้วิธีการกราบแบบเดียวกัน

แบบฝึกหัดประจำหน่วยการเรียนรู้ที่ 3
เรื่อง พระสงฆ์และการปฏิบัติตนของชาวพุทธ

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมายวงกลม (O) ล้อมรอบคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

1. ทำไมจึงต้องถอดรองเท้าก่อนเข้าอุโบสถ
 - 1 เป็นระเบียบปฏิบัติจึงต้องกระทำ
 - 2 เป็นการแสดงความเคารพต่อสถานที่
 - 3 เป็นการปฏิบัติแบบสืบทอดกันมา
 - 4 เป็นมารยาททางสังคมที่ควรปฏิบัติ

2. ปฏิบัติอย่างไรเมื่อเดินผ่านอุโบสถหรือเจดีย์
 - 1 โค้งคำนับแสดงความเคารพ
 - 2 เดินผ่านไปตามปกติเพราะเป็นสมบัติของทางการ
 - 3 ยกมือไหว้ด้วยความเคารพ
 - 4 ยืนสงบนิ่ง ระลึกถึงบรรพบุรุษ

3. คติธรรมที่ได้จากเรื่องสามเณรบัณฑิตที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้
 - 1 พูดจริงไม่โกหกหลอกลวง
 - 2 ขยันฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง
 - 3 มีความกตัญญูต่อพ่อแม่
 - 4 มีความสามัคคีช่วยเหลือบุคคลอื่นเสมอ

4. ข้อใดหมายถึงพระรัตนตรัย
 - 1 กาย วาจา ใจ
 - 2 มโนสุจริต กายสุจริต วชิสุจริต
 - 3 ภิกษุ อุบาสก อุบาสิกา
 - 4 พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์

5. ถ้าพระภิกษุสงฆ์เดินผ่านขณะที่เรานั่งพับเพียบอยู่ควรทำอย่างไร
 - 1 ควรยกมือไหว้เสมอออก จนกว่าท่านจะผ่านพ้นไป
 - 2 ควรยืนขึ้นและยกมือไหว้
 - 3 ควรลุกขึ้นยืนประสานมือให้ท่านเดินผ่านไป
 - 4 ควรนั่งและหมอบคลานด้วยความเคารพอย่างสูงยิ่ง

แบบสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล

คำชี้แจง ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน แล้วทำเครื่องหมายถูก (✓) ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

เลขที่	ชื่อ-นามสกุล	รับฟัง ความคิดเห็น			การ แสดงออก			การตอน คำถาม			สามัคคี/ มีน้ำใจ			ตรงต่อเวลา		
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	ให้ 3 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	ให้ 2 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมน้อยครั้ง	ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ	
ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
12 – 15	ดี
8 – 11	พอใช้
1 – 7	ปรับปรุง

แบบสังเกตพฤติกรรมกลุ่ม

คำชี้แจง ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน แล้วทำเครื่องหมายถูก (✓) ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

เลขที่	ชื่อ-นามสกุล	รับฟัง ความคิดเห็น			แบ่งงานกัน อย่าง เหมาะสม			การมี ส่วนร่วม			สามัคคี/ มีน้ำใจ			ตรงต่อเวลา		
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	ให้ 3 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	ให้ 2 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมน้อยครั้ง	ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ	
ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
12 - 15	ดี
8 - 11	พอใช้
1 - 7	ปรับปรุง

แบบประเมินผลงานกลุ่ม

คำชี้แจง ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน แล้วทำเครื่องหมายถูก (✓) ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

เลขที่	ชื่อ-นามสกุล	ความถูกต้องของเนื้อหา			ความคิดสร้างสรรค์			การใช้ภาษา			การมีส่วนร่วมของสมาชิก			ตรงต่อเวลา		
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	ให้ 3 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	ให้ 2 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมน้อยครั้ง	ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ	
ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
12 – 15	ดี
8 – 11	พอใช้
1 – 7	ปรับปรุง

แบบประเมินผลงานรายบุคคล

คำชี้แจง ผู้สอนตรวจผลของนักเรียน แล้วทำเครื่องหมายถูก (✓) ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

เลขที่	ชื่อ-นามสกุล	ความถูกต้องของเนื้อหา			ความคิดสร้างสรรค์			การเขียนแสดงความคิดเห็น			ความสวยงาม			ตรงต่อเวลา		
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ผลงานที่ปฏิบัติดีมาก	ให้ 3 คะแนน
ผลงานที่ปฏิบัติปานกลาง	ให้ 2 คะแนน
ผลงานปฏิบัติผ่านเกณฑ์	ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ	
ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
12 - 15	ดี
8 - 11	พอใช้
1 - 7	ปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4

เรื่อง ชาวพุทธตัวอย่าง

จำนวน 2 ชั่วโมง

สาระศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

รายวิชาพระพุทธศาสนา

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

มาตรฐาน ส 1.1 รู้และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่นและปฏิบัติตามหลักธรรมเพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

1. ความคิดรวบยอด

การศึกษาประวัติชาวพุทธตัวอย่าง ทำให้ได้รับแบบแผนการประพฤติปฏิบัติที่ดีงาม ตามหลักคำสอนของศาสนา ส่งผลให้เกิดความรักความศรัทธาและนำมาปรับใช้ในการดำเนินชีวิตของตนเองอันมีผลดีต่อตนเองและสังคม

2. ตัวชี้วัด

2.1 ชื่นชมและบอกแบบอย่างการดำเนินชีวิต และข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก เรื่องเล่าและศาสนิกชนตัวอย่างตามที่กำหนด

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

3.1 เล่าประวัติชาวพุทธตัวอย่างตามที่กำหนดได้

3.2 นำคติธรรมที่ได้รับจากประวัติและผลงานสำคัญของชาวพุทธตัวอย่างตามที่กำหนดไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตของตนเองได้

4. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

4.1 ความสามารถในการสื่อสาร

4.2 ความสามารถในการคิด

4.3 ความสามารถในการแก้ปัญหา

5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

5.1 มีวินัย

5.2 ใฝ่เรียนรู้

5.3 มุ่งมั่นในการทำงาน

5.4 รักความเป็นไทย

5.5 มีจิตสาธารณะ

6. ค่านิยม 12 ประการ

- 6.1 กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์
- 6.2 รักษาวัฒนธรรม ประเพณีไทยอันงดงาม
- 6.3 มีศีลธรรม รักษาความสัตย์ หวังดีต่อผู้อื่น เผื่อแผ่และแบ่งปัน

7. สารการเรียนรู้แกนกลาง

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 ชาวพุทธตัวอย่าง

4.1 ชาวพุทธตัวอย่าง

- พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช
- เจ้าพระยาสุธรรมมนตรี (หนูพร้อม ณ นคร)

8. ชิ้นงาน/หลักฐานร่องรอยแสดงความรู้

8.1 ใบงานที่ 4.1 เรื่องพระราชประวัติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชและคุณธรรมด้านความกตัญญู

8.2 ใบงานที่ 4.2 เรื่องประวัติและคุณธรรมของเจ้าพระยาสุธรรมมนตรี (หนูพร้อม ณ นคร)

8.3 แบบฝึกหัดประจำหน่วยการเรียนรู้ที่ 4

9. กิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1

- 1) ให้นักเรียนสวดมนต์ไหว้พระและปฏิบัติสมาธิอย่างง่ายด้วยการฟังนิทานสั้น ๆ ประมาณ 3 นาที
- 2) ให้นักเรียนดูภาพพระบรมฉายาลักษณ์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช พร้อมสอบถามนักเรียนว่าคือใคร มีความสำคัญต่อสังคมไทยอย่างไร

3) ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ข้อที่ 3.1 เล่าประวัติชาวพุทธตัวอย่างตามที่กำหนดได้

4) ให้นักเรียนชมวีซีดี พระราชประวัติโดยย่อของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช

ให้ร่วมกันสรุปจากการชมวีซีดี

5) ให้นักเรียนเข้ากลุ่ม ๆ ละ 3 คน โดยการจับฉลากหมายเลข ใครจับได้หมายเลขเดียวกันให้เข้ากลุ่มเดียวกัน ศึกษาความรู้จากหนังสือเรียนพระพุทธศาสนา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สำนักพิมพ์องค์การค้ำของ สกสค. หน้า 50-51 เรื่องกษัตริย์ยอดกตัญญู และทำใบงานที่ 4.1 เรื่องพระราชประวัติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชและคุณธรรมด้านความกตัญญู โดยกำหนดให้จัดทำป้ายนิเทศร่วมกัน

6) นักเรียนนำเสนอผลงานจากการจัดทำป้ายนิเทศเรื่องชาวพุทธตัวอย่าง : พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชและคุณธรรมด้านความกตัญญู

- 7) ครูให้นักเรียนต่างกลุ่มร่วมกันประเมินผลงานโดยรับแบบประเมินการทำงานกลุ่ม
- 8) นักเรียนสรุปร่วมกันเรื่องพระราชประวัติและคุณธรรมของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช โดยครูกล่าวสรุปเพิ่มเติมในประเด็นที่นักเรียนไม่ได้กล่าวถึงเพื่อให้ได้รับความรู้ที่ถูกต้องสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ชั่วโมงที่ 2

- 1) ให้นักเรียนสวดมนต์ไหว้พระและปฏิบัติสมาธิอย่างง่ายด้วยการฟังนิทานสั้น ๆ ประมาณ 3 นาที
- 2) ครูให้นักเรียนดูภาพเจ้าพระยาสุธรรมมนตรี (หนูพร้อม ณ นคร) พร้อมทั้งสอบถามนักเรียนว่าเคยรู้จักบุคคลในภาพหรือไม่ หากนักเรียนไม่รู้จักครูบอกเล่าให้ฟังเพื่อทำความรู้จักเบื้องต้นอย่างสั้น ๆ
- 3) ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ข้อที่ 3.1 เล่าประวัติชาวพุทธตัวอย่างตามที่กำหนดได้ และข้อที่ 3.2 นำคตินิยมที่ได้รับจากประวัติและผลงานสำคัญของชาวพุทธตัวอย่างตามที่กำหนดไปปรับใช้ ในการดำเนินชีวิตของตนเองได้
- 4) ให้นักเรียนอ่านประวัติเจ้าพระยาสุธรรมมนตรี จากหนังสือเรียนพระพุทธศาสนา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สำนักพิมพ์องค์การค้ำของ สกสศ.หน้า 45-46 โดยให้อ่านพร้อม ๆ กันเบา ๆ และให้ช่วยกันสรุปประวัติและความสำคัญของท่าน
- 5) นักเรียนเข้ากลุ่ม ๆ ละ 3 คน โดยให้ใช้กลุ่มเดิมที่ทำงานร่วมกันในชั่วโมงที่ผ่านมา ทำใบงานที่ 4.2 เรื่องประวัติและคุณธรรมของเจ้าพระยาสุธรรมมนตรี (หนูพร้อม ณ นคร) ที่กำหนดให้ทำเอกสารเผยแพร่ความรู้
- 6) นักเรียนร่วมกันจัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้เรื่องประวัติและคุณธรรมของเจ้าพระยาสุธรรมมนตรี และนำเสนอผลงาน
- 7) นักเรียนสรุปสาระสำคัญที่ได้จากการเรียนรู้ร่วมกัน ครูอธิบายสรุปเพิ่มเติมให้เข้าใจชัดเจนมากยิ่งขึ้น
- 8) นักเรียนทำแบบฝึกหัดประจำหน่วยการเรียนรู้ที่ 4

10. สื่อการเรียนรู้/แหล่งการเรียนรู้

10.1 สื่อการเรียนรู้

- 1) วีซีดีเรื่องพระราชประวัติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช
- 2) ใบงานที่ 4.1-4.2
- 3) หนังสือเรียนพระพุทธศาสนา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สำนักพิมพ์องค์การค้ำของ สกสศ.
- 4) ภาพพระบรมฉายาลักษณ์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช
- 5) ภาพเจ้าพระยาสุธรรมมนตรี (หนูพร้อม ณ นคร)
- 6) ข้อมูลจาก Internet

10.2 แหล่งการเรียนรู้

- 1) ห้องสมุดโรงเรียน

- 2) ห้องจริยธรรมของโรงเรียน
- 3) วัดหรือศาสนสถานในชุมชน
- 4) ห้องสมุดชุมชน

11. การวัดและประเมินผล

รายการประเมิน	วิธีการวัดและประเมินผล	เครื่องมือวัดและประเมินผล
1. ด้านความรู้ความเข้าใจ	<ol style="list-style-type: none"> 1. สังเกต 2. ซักถาม 3. ประเมินผลงานรายบุคคล/กลุ่ม 4. ตรวจสอบงาน 5. ตรวจสอบแบบฝึกหัดประจำหน่วยการเรียนรู้ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. แบบสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล/กลุ่ม 2. แบบประเมินผลงานรายบุคคล/กลุ่ม 3. ใบงาน 4. แบบฝึกหัดประจำหน่วยการเรียนรู้ที่ 4
2. ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์	<ol style="list-style-type: none"> 1. สังเกตพฤติกรรมรายบุคคล/กลุ่ม 2. ประเมินผลงานรายบุคคล/กลุ่ม 	<ol style="list-style-type: none"> 1. แบบสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล/กลุ่ม 2. แบบประเมินผลงานรายบุคคล/กลุ่ม
3. ด้านทักษะกระบวนการคิด	<ol style="list-style-type: none"> 1. สังเกตพฤติกรรมรายบุคคล/กลุ่ม 2. ประเมินผลงานรายบุคคล/กลุ่ม 	<ol style="list-style-type: none"> 1. แบบสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล/กลุ่ม 2. แบบประเมินผลงานรายบุคคล/กลุ่ม

12 . เกณฑ์การวัดและประเมินผล

12.1 เกณฑ์การให้คะแนนแบบสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล/กลุ่ม

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	ให้ 3 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	ให้ 2 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมน้อยครั้ง	ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ	
ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
12 – 15	ดี
8 – 11	พอใช้
1 – 7	ปรับปรุง

12.2 เกณฑ์การให้คะแนนแบบประเมินผลงานรายบุคคล/กลุ่ม

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	ให้ 3 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	ให้ 2 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมน้อยครั้ง	ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ	
ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
12 – 15	ดี
8 – 11	พอใช้
1 – 7	ปรับปรุง

12.3 การประเมินผล

- 1) ผ่านเกณฑ์การประเมินจากการทำใบงานได้คะแนนสูงกว่าร้อยละ 60
- 2) ผ่านเกณฑ์การประเมินจากการทำแบบฝึกหัดประจำหน่วยได้คะแนนสูงกว่าร้อยละ 60
- 3) ผ่านเกณฑ์การประเมินพฤติกรรมและการนำเสนอผลงานได้ระดับคุณภาพตั้งแต่ระดับพอใช้ขึ้นไป

13. กิจกรรมเสนอแนะ

13.1 ครูจัดทำ VCD หรือ DVD เรื่องที่เกี่ยวข้องกับพระราชประวัติและพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ให้นักเรียนชมเป็นตอน ๆ ในช่วงพักกลางวัน หรือในช่วงประชุมระดับชั้น

13.2 มอบหมายนักเรียนที่นับถือศาสนาอื่น ๆ ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมเรื่องประวัติบุคคลสำคัญของศาสนาที่ตนนับถือและจัดป้ายนิเทศเผยแพร่ความรู้ให้แก่เพื่อน ๆ ในชั้นเรียน

บันทึกหลังแผนการจัดการเรียนรู้

สรุปผลการเรียนรู้

1. ด้านเนื้อหาสาระ

.....

.....

.....

2. ด้านสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

.....

.....

.....

3. ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

.....

.....

.....

4. อื่น ๆ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนรู้

.....

.....

.....

แนวทางการแก้ไขและพัฒนา

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)

ใบงานที่ 4.1

เรื่อง พระราชประวัติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช และคุณธรรมด้านความกตัญญู

คำชี้แจง ให้นักเรียนเข้ากลุ่ม ๆ ละ 3 คน ร่วมกันศึกษาความรู้เรื่องชาวพุทธตัวอย่างกษัตริย์ยอดกตัญญู จากหนังสือเรียนพระพุทธศาสนา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สำนักพิมพ์องค์การค้ำของ สกสค. หน้า 50-51 รับ กระดาษ ภาพประกอบ และอุปกรณ์การจัดป้ายนิเทศ และร่วมกันจัดป้ายนิเทศแสดงพระราชประวัติและ คุณธรรมของพระองค์เสร็จแล้วนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

กลุ่มที่.....ชื่อผลงาน.....

สมาชิกกลุ่ม

1.....

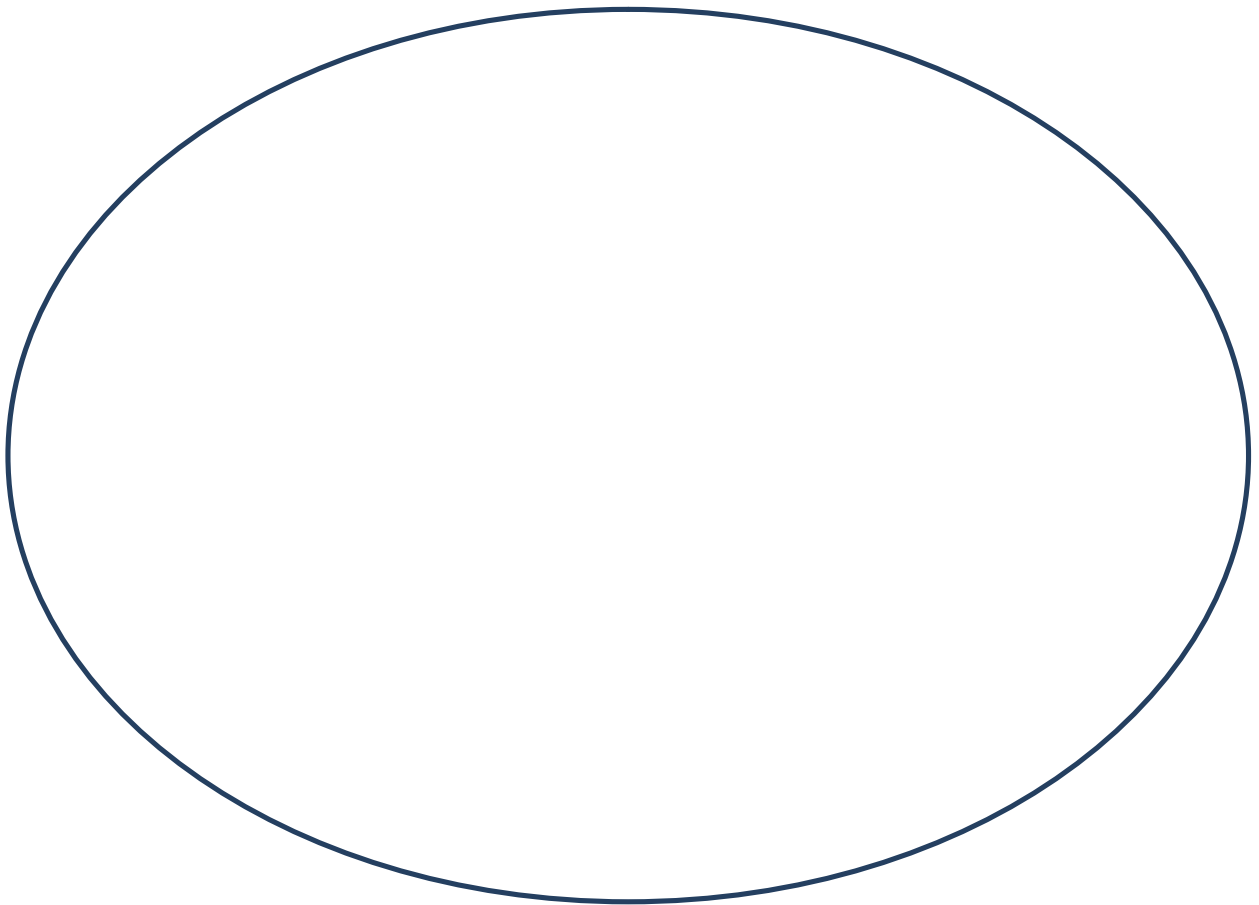
2.....

3.....

ใบงานที่ 4.2

เรื่อง ประวัติและคุณธรรมของเจ้าพระยาสุธรรมมนตรี (หนูพร้อม ณ นคร)

คำชี้แจง ให้นักเรียนเข้ากลุ่ม ๆ ละ 3 คน ร่วมกันศึกษาเรื่องประวัติและคุณธรรมของเจ้าพระยาสุธรรมมนตรี (หนูพร้อม ณ นคร) จากหนังสือเรียนพระพุทธศาสนา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สำนักพิมพ์องค์การค้ำของ สกสศ. และร่วมกันจัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้เรื่องประวัติและคุณธรรมของเจ้าพระยาสุธรรมมนตรี (หนูพร้อม ณ นคร) พร้อมทั้งนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน โดยนักเรียนรับอุปกรณ์ประกอบการจัดทำงานที่ครูผู้สอน

เอกสารเผยแพร่ความรู้เรื่อง.....

จัดทำโดยกลุ่มที่.....

สมาชิกกลุ่ม

1.....

2.....

3.....

แบบฝึกหัดประจำหน่วยการเรียนรู้ที่ 4

เรื่อง ชาวพุทธตัวอย่าง

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมายวงกลม (O) ล้อมรอบคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

1. กษัตริย์ยอดกตัญญูหมายถึงพระมหากษัตริย์พระองค์ใด

1 รัชกาลที่ 4	2 รัชกาลที่ 5
3 รัชกาลที่ 7	4 รัชกาลที่ 9

2. พระสงฆ์กล่าวยกตัวอย่างเรื่องความกตัญญูในบทเรียนนี้ได้กล่าวถึงความกตัญญูของใคร

1 ลูกกับแม่	2 ลูกกับพ่อ
3 พี่กับน้อง	4 บุคคลทุกคนในสังคม

3. เพราะเหตุใดจึงยกย่องพระมหากษัตริย์องค์ปัจจุบันว่าทรงเป็นกษัตริย์ยอดกตัญญู
 - 1 ทรงรักและดูแลพระราชมารดาอย่างใกล้ชิด
 - 2 ทรงริเริ่มโครงการต่าง ๆ ให้พระราชมารดามากมาย
 - 3 ทรงช่วยราชกิจในงานของพระราชมารดาเสมอ
 - 4 ทรงยกย่องและให้เกียรติพระราชมารดา

4. เจ้าพระยาสุธรรมมนตรี (หนูพร้อม ณ นคร) มีคุณสมบัติพิเศษในเรื่องใด
 - 1 ปราบปรามโจรผู้ร้ายมากมาย
 - 2 สวดมนต์ไหว้พระเป็นประจำ
 - 3 ใจคอเข้มแข็ง มานะอดทน
 - 4 มีความกตัญญูทวดต่อพ่อแม่

5. เจ้าพระยาสุธรรมมนตรี (หนูพร้อม ณ นคร) รอดตายจากการถูกลอบทำร้าย เพราะเหตุใด
 - 1 การมีความสามารถในการใช้อาวุธ
 - 2 การอธิษฐานจิตอยู่เสมอเป็นนิจ
 - 3 การมีสติปัญญาเฉียบแหลม
 - 4 ความดีคุ้มครอง

แบบสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล

คำชี้แจง ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน แล้วทำเครื่องหมายถูก (✓) ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

เลขที่	ชื่อ-นามสกุล	รับฟัง ความคิดเห็น			การ แสดงออก			การตอน คำถาม			สามัคคี/ มีน้ำใจ			ตรงต่อเวลา		
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	ให้ 3 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	ให้ 2 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมน้อยครั้ง	ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ	
ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
12 - 15	ดี
8 - 11	พอใช้
1 - 7	ปรับปรุง

แบบสังเกตพฤติกรรมกลุ่ม

คำชี้แจง ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน แล้วทำเครื่องหมายถูก (✓) ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

เลขที่	ชื่อ-นามสกุล	รับฟัง ความคิดเห็น			แบ่งงานกัน อย่าง เหมาะสม			การมี ส่วนร่วม			สามัคคี/ มีน้ำใจ			ตรงต่อเวลา		
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	ให้ 3 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	ให้ 2 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมน้อยครั้ง	ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ	
ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
12 – 15	ดี
8 – 11	พอใช้
1 – 7	ปรับปรุง

แบบประเมินผลงานกลุ่ม

คำชี้แจง ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน แล้วทำเครื่องหมายถูก (✓) ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

เลขที่	ชื่อ-นามสกุล	ความถูกต้องของเนื้อหา			ความคิดสร้างสรรค์			การใช้ภาษา			การมีส่วนร่วมของสมาชิก			ตรงต่อเวลา		
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	ให้ 3 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	ให้ 2 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมน้อยครั้ง	ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ	
ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
12 – 15	ดี
8 – 11	พอใช้
1 – 7	ปรับปรุง

แบบประเมินผลงานรายบุคคล

คำชี้แจง ผู้สอนตรวจผลงานของนักเรียน แล้วทำเครื่องหมายถูก (✓) ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

เลขที่	ชื่อ-นามสกุล	ความถูกต้องของเนื้อหา			ความคิดสร้างสรรค์			การเขียนแสดงความคิดเห็น			ความสวยงาม			ตรงต่อเวลา		
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ผลงานที่ปฏิบัติดีมาก ให้ 3 คะแนน
ผลงานที่ปฏิบัติปานกลาง ให้ 2 คะแนน
ผลงานปฏิบัติผ่านเกณฑ์ ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ	
ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
12 – 15	ดี
8 – 11	พอใช้
1 – 7	ปรับปรุง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5

เรื่อง การบริหารจัดการและเจริญปัญญา

จำนวน 4 ชั่วโมง

สาระศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

รายวิชาพระพุทธศาสนา

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

มาตรฐาน ส 1.1 รู้และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่นและปฏิบัติตามหลักธรรมเพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

1. ความคิดรวบยอด

การสวดมนต์ไหว้พระ แผ่เมตตา มีสติเป็นพื้นฐานในการปฏิบัติสมาธิในพระพุทธศาสนา นำสู่การมีจิตใจที่ตั้งมั่น สามารถควบคุม กาย วาจา ใจได้ การมีสติเกิดจากการบริหารจัดการและการฝึกฝนตลอดเวลา จะก่อให้เกิดประโยชน์และมีคุณค่าในการพัฒนาชีวิตของตนเองและสังคม

2. ตัวชี้วัด

2.1 เห็นคุณค่าและสวดมนต์ แผ่เมตตา มีสติที่เป็นพื้นฐานของสมาธิในพระพุทธศาสนาหรือการพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 3.1 ปฏิบัติสวดมนต์แผ่เมตตาอย่างมีสติกำกับได้
- 3.2 บอกความหมายและประโยชน์ของการมีสติและสมาธิได้
- 3.3 ฝึกสมาธิเบื้องต้นได้

4. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- 4.1 ความสามารถในการสื่อสาร
- 4.2 ความสามารถในการคิด
- 4.3 ความสามารถในการแก้ปัญหา
- 4.4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- 5.1 มีวินัย
- 5.2 ใฝ่เรียนรู้
- 5.3 มุ่งมั่นในการทำงาน

5.4 รักความเป็นไทย

5.5 มีจิตสาธารณะ

6. ค่านิยม 12 ประการ

6.1 มีสติรู้ตัว รู้คิด รู้ทำ รู้ปฏิบัติตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

6.2 มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำหรือกิเลส มีความละอายเกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา

7. สารการเรียนรู้แกนกลาง

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 การบริหารจัดการและเจริญปัญญา

5.1 ฝึกสวดมนต์และแผ่เมตตา

5.2 รู้ความหมายและประโยชน์ของสติ

5.3 ฟังเพลงและร้องเพลงอย่างมีสติ

5.4 เล่นและทำงานอย่างมีสติ

5.5 ฝึกให้มีสติในการฟัง การอ่าน การคิด การเขียน การถาม

8. ชิ้นงาน/หลักฐานร่องรอยแสดงความรู้

8.1 ใบงานที่ 5.1 เรื่องการสวดมนต์ไหว้พระแผ่เมตตาเสริมสร้างสติ

8.2 ใบงานที่ 5.2 เรื่องการกำกับตนเองด้วยสติ

8.3 ใบงานที่ 5.3 เรื่องสมาธิ

8.4 แบบฝึกหัดประจำหน่วยการเรียนรู้ที่ 5

9. กิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1

1) นักเรียนสวดมนต์ไหว้พระและปฏิบัติสมาธิอย่างง่ายด้วยการฟังนิทานธรรมะที่ครูเล่าสั้น ๆ ประมาณ 3 นาที

2) ครูเปิดเทปธรรมะให้นักเรียนฝึกสวดมนต์บทบูชาพระรัตนตรัยที่ถูกต้อง

3) ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ข้อที่ 3.1 ปฏิบัติสวดมนต์แผ่เมตตาอย่างมีสติกำกับได้

4) ครูฝึกให้นักเรียนนั่งกราบพระแบบเบญจางคประดิษฐ์ พร้อมฝึกร้องเพลงตามเนื้อร้อง ในหนังสือเรียนพระพุทธศาสนา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สำนักพิมพ์องค์การค้ำของ สกสค. หน้า 56 โดยเปิดวีซีดีประกอบ

5) ให้นักเรียนเข้ากลุ่ม ๆ ละ 5 คน โดยสมัครใจ ฝึกการกราบแบบเบญจางคประดิษฐ์ร่วมกัน พร้อมทั้งฝึกร้องเพลงเบญจางคประดิษฐ์

6) ครูทดสอบภาคปฏิบัติ โดยสอบครั้งละ 1 กลุ่ม พร้อมทั้งแนะนำข้อควรปรับปรุงแก้ไขแต่ละกลุ่ม กลุ่มใดสมาชิกปฏิบัติไม่ถูกต้องให้ปรับปรุงใหม่และสอบอีกครั้ง

7) นักเรียนสรุปร่วมกันเรื่องการกราบแบบเบญจางคประดิษฐ์และการสวดมนต์บูชาพระรัตนตรัย

ชั่วโมงที่ 2

1) นักเรียนสวดมนต์ไหว้พระและปฏิบัติสมาธิอย่างง่ายด้วยการฟังนิทานธรรมะที่ครูเล่าสั้น ๆ ประมาณ 3 นาที

2) ครูนำเสนอเรื่องราวการปฏิบัติตนในอิริยาบถต่างๆ เช่นการยืน เดิน นั่ง เน้นการรู้ตัวอย่างมีสติเป็นเครื่องกำกับ

3) ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ข้อที่ 3.1 ปฏิบัติสวดมนต์แผ่เมตตาอย่างมีสติกำกับได้ และข้อที่ 3.2 บอกความหมายและประโยชน์ของการมีสติและสมาธิได้

4) ให้นักเรียนฝึกสวดมนต์ไหว้พระโดยมีสติเป็นตัวกำกับ ครูคัดเลือกนักเรียนตัวแทนเป็นคนนำสวด นักเรียนทุกคนสวดตามพร้อม ๆ กัน

5) ครูสุ่มนักเรียน 2-3 คน กล่าวความรู้สึกขณะสวดมนต์ไหว้พระว่ารู้สึกอย่างไร ได้เรียนรู้อะไรบ้าง เช่น การจดจำบทสวดมนต์ การพยายามกล่าวตามผู้นำให้ทัน การทำความเข้าใจกับความหมายของบทสวดมนต์

6) ผู้นำหรือครูกล่าวนำบทแผ่เมตตา โดยให้นักเรียนทั้งชั้นกล่าวตาม

7) นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ บทแผ่เมตตาว่าเมื่อแผ่เมตตาแล้วตนเองรู้สึกอย่างไร เน้นความรู้สึกสบายใจ สงบทางใจ เป็นต้น

8) นักเรียนทำใบงานที่ 5.1 เรื่องการสวดมนต์ไหว้พระแผ่เมตตาเสริมสร้างสติ พร้อมตรวจเฉลยคำตอบ

9) นักเรียนสรุปร่วมกันเรื่องการสวดมนต์ไหว้พระบูชาพระรัตนตรัย และร่วมกันร้องเพลงเจริญเมตตา

10) ครูสรุปสาระสำคัญเรื่องการสวดมนต์บูชาพระรัตนตรัยและให้นักเรียนจดบันทึกสั้น ๆ ลงในสมุดจดงานของตนเอง

ชั่วโมงที่ 3

1) นักเรียนสวดมนต์ไหว้พระและปฏิบัติสมาธิอย่างง่ายด้วยการฟังนิทานธรรมะที่ครูเล่าสั้น ๆ ประมาณ 3 นาที

2) ฝึกให้นักเรียนร้องเพลงสติ โดยให้ดูจากแผนภูมิบทเพลงที่ครูจัดติดไว้ในกระดาน

3) ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ข้อที่ 3.2 บอกความหมายและประโยชน์ของการมีสติและสมาธิได้

4) ให้นักเรียนฝึกสติโดยการนั่งจับคู่ ร่วมกันร้องเพลงตบแผ่และประกอบท่าทาง

5) ครูสุ่มนักเรียน 2-3 คน อธิบายความรู้สึกขณะปฏิบัติว่าการตบแผ่และสำเร็จหรือไม่สำเร็จเพราะเหตุผลใด

6) ครูฝึกการยืน การเดิน การนั่งอย่างมีสติ

- 7) ครูอธิบายความหมายเรื่องสติและการฝึกสติ
- 8) นักเรียนทำใบงานที่ 5.2 เรื่องการกำกับตนเองด้วยสติ และตรวจเฉลยใบงาน
- 9) นักเรียนกล่าวสรุปการเรียนรู้ในภาคปฏิบัติ กล่าวถึงผลดีของการได้เรียนรู้ ความหมาย และประโยชน์การฝึกสติ

10) ครูสรุปและให้นักเรียนจดบันทึกสาระสั้น ๆ ในสมุดจดงานของตนเอง

ชั่วโมงที่ 4

- 1) นักเรียนสวดมนต์ไหว้พระและปฏิบัติสมาธิอย่างง่าย ๆ ด้วยตนเองประมาณ 3 นาที
- 2) ครูเปิดวีซีดีให้นักเรียนชมเรื่องการฝึกสมาธิ
- 3) ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ข้อ 3.3 ฝึกสมาธิเบื้องต้นได้
- 4) ให้นักเรียนฝึกนั่งสมาธิตามรูปแบบประมาณ 5 นาที
- 5) นักเรียนกล่าวคำแผ่เมตตาพร้อม ๆ กัน โดยครูคอยสังเกตว่าใครยังกล่าวไม่ได้
- 6) นักเรียนร่วมกันสรุปเรื่องการฝึกสมาธิเจริญปัญญา
- 7) นักเรียนรับใบงานที่ 5.3 เรื่องสมาธิและวาดภาพตามคำสั่งในใบงาน
- 8) นักเรียนและครูสรุปเรื่องการฝึกสมาธิเจริญปัญญา
- 9) นักเรียนทำแบบฝึกหัดประจำหน่วยการเรียนรู้ที่ 5 พร้อมตรวจเฉลย
- 10) ครูสรุปการเรียนรู้เรื่องสมาธิเจริญปัญญาและมอบหมายให้ฝึกปฏิบัติอย่างต่อเนื่องเพื่อประโยชน์ของนักเรียนเอง

10. สื่อการเรียนรู้/แหล่งการเรียนรู้

10.1 สื่อการเรียนรู้

- 1) วีซีดีเรื่องสติ-สมาธิ
- 2) ใบงานที่ 5.1-5.3
- 3) หนังสือเรียนพระพุทธศาสนา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สำนักพิมพ์องค์การค้ำของ สกสค.
- 4) ข้อมูลจาก Internet
- 5) แผนภูมิเพลงเบญจางคประดิษฐ์ เจริญเมตตา สติ ตบแผ่และฝึกสติ

10.2 แหล่งการเรียนรู้

- 1) ห้องสมุดโรงเรียน
- 2) ห้องจริยธรรมของโรงเรียน
- 3) วัดหรือศาสนสถานในชุมชน
- 4) ห้องสมุดชุมชน

11. การวัดและประเมินผล

รายการประเมิน	วิธีการวัดและประเมินผล	เครื่องมือวัดและประเมินผล
1. ด้านความรู้ความเข้าใจ	1. สังเกต 2. ซักถาม 3. ประเมินผลงานรายบุคคล/กลุ่ม 4. ตรวจใบงาน 5. ตรวจสอบฝึกหัดประจำหน่วยการเรียนรู้	1. แบบสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล/กลุ่ม 2. แบบประเมินผลงานรายบุคคล/กลุ่ม 3. ใบงาน 4. แบบฝึกหัดประจำหน่วยการเรียนรู้ที่ 5
2. ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์	1. สังเกตพฤติกรรมรายบุคคล/กลุ่ม 2. ประเมินผลงานรายบุคคล/กลุ่ม	1. แบบสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล/กลุ่ม 2. แบบประเมินผลงานรายบุคคล/กลุ่ม
3. ด้านทักษะกระบวนการคิด	1. สังเกตพฤติกรรมรายบุคคล/กลุ่ม 2. ประเมินผลงานรายบุคคล/กลุ่ม	1. แบบสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล/กลุ่ม 2. แบบประเมินผลงานรายบุคคล/กลุ่ม

12. เกณฑ์การวัดและประเมินผล

12.1 เกณฑ์การให้คะแนนแบบสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล/กลุ่ม

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	ให้ 3 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	ให้ 2 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมน้อยครั้ง	ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ	
ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
12 – 15	ดี
8 – 11	พอใช้
1 – 7	ปรับปรุง

12.2 เกณฑ์การให้คะแนนแบบประเมินผลงานรายบุคคล/กลุ่ม

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	ให้ 3 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	ให้ 2 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมน้อยครั้ง	ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ	
ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
12 – 15	ดี
8 – 11	พอใช้
1 – 7	ปรับปรุง

12.3 การประเมินผล

- 1) ผ่านเกณฑ์การประเมินจากการทำใบงานได้คะแนนสูงกว่าร้อยละ 60
- 2) ผ่านเกณฑ์การประเมินจากการทำแบบฝึกหัดประจำหน่วยได้คะแนนสูงกว่าร้อยละ 60
- 3) ผ่านเกณฑ์การประเมินพฤติกรรมและการนำเสนอผลงานได้ระดับคุณภาพตั้งแต่ระดับพอใช้ขึ้นไป

13. กิจกรรมเสนอแนะ

13.1 ให้นักเรียนไปวัดกับครอบครัว บันทึกกิจกรรมขณะปฏิบัติสมาธิมาส่ง

13.2 มอบหมายนักเรียนที่นับถือศาสนาอื่น รายงานกิจกรรมของศาสนาตนเองด้านการฝึกจิตให้เพื่อนทราบ

บันทึกหลังแผนการจัดการเรียนรู้

สรุปผลการเรียนรู้

1. ด้านเนื้อหาสาระ

.....

.....

.....

2. ด้านสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

.....

.....

.....

3. ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

.....

.....

.....

4. อื่น ๆ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนรู้

.....

.....

.....

แนวทางการแก้ไขและพัฒนา

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)

ใบงานที่ 5.1
เรื่อง การสวดมนต์ไหว้พระแม่เมตตาเสริมสร้างสติ

คำชี้แจง ให้นักเรียนโยงเส้นแสดงความสัมพันธ์กันให้ถูกต้อง

1. สัพเพสัตตา

2. สุปฏิปันโน

3. สวากขาโต

4. อระหังสัมมา

ใบงานที่ 5.2
เรื่อง การกำกับตนเองด้วยสติ

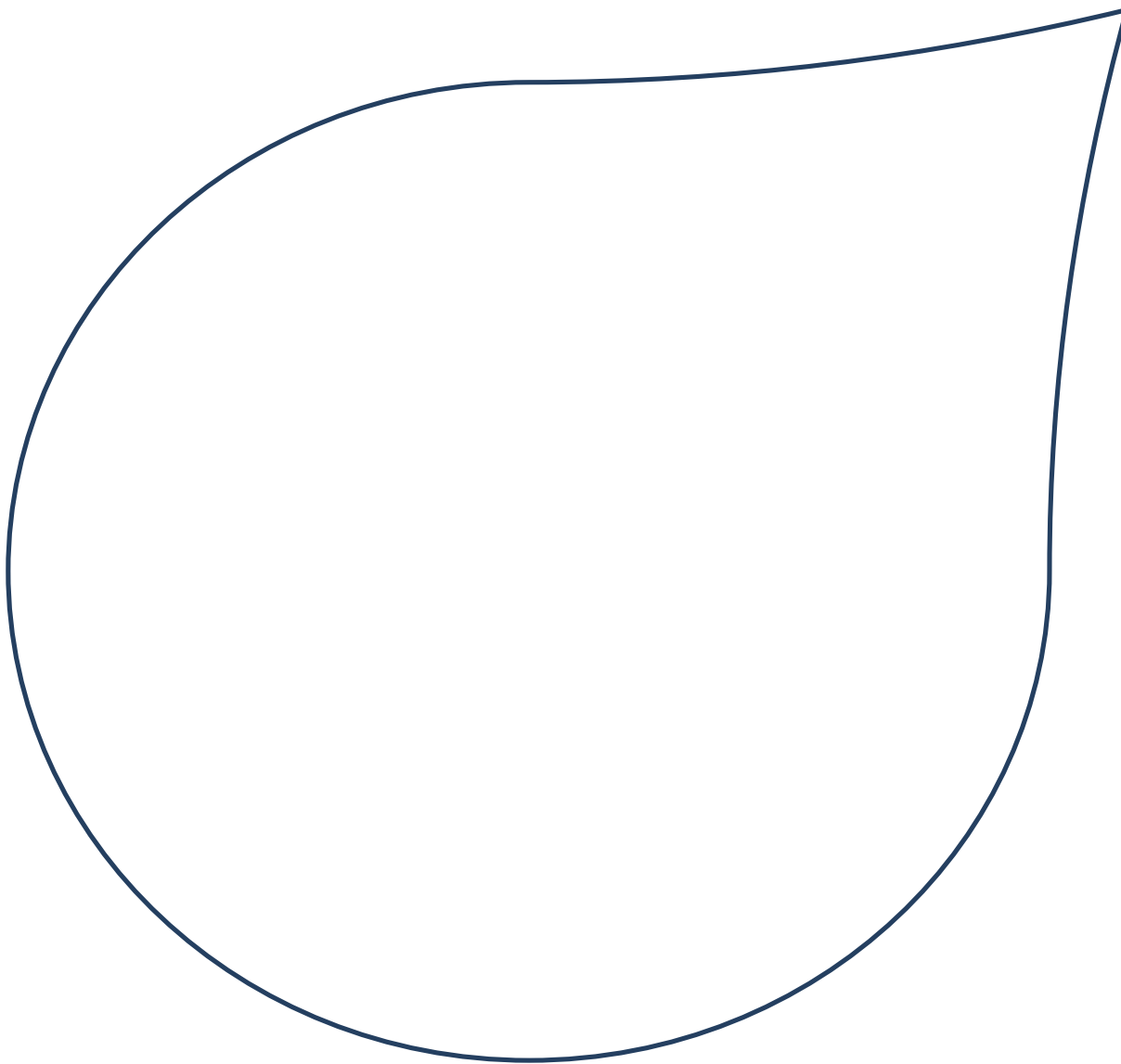
คำชี้แจง จงเติมข้อความให้ถูกต้องสมบูรณ์

1. การกราบพระพุทธรูปควรกราบแบบ.....
2. ผลจากการสวดมนต์ทำให้จิตใจ.....
3. การพูดอยากเดินหนอเพื่อ.....
4. การยืนอย่างมีสติต้อง.....
5. สติคือ.....

ใบงานที่ 5.3

เรื่อง สมาธิ

คำชี้แจง นักเรียนวาดภาพประโยชน์ของสมาธิ ระบายให้สีสวยงามและบรรยายภาพสั้น ๆ

ชื่อภาพ.....

คำบรรยายภาพ.....

.....

.....

.....

.....

แบบฝึกหัดประจำหน่วยการเรียนรู้ที่ 5
เรื่อง สมาธิและเจริญปัญญา

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมายวงกลม (O) ล้อมรอบคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

1. การที่นักเรียนสามารถสรุปความจากการเล่านิทานของครู จัดเป็นสมาธิตามข้อใด

1 การฟัง	2 การคิด
3 การถาม	4 การเขียน

2. การทำการบ้านเสร็จรวดเร็วและถูกต้องเสมอเป็นผลมาจากสิ่งใด

1 การสำรวมกาย	2 การสำรวมจิต
3 การมีสติ	4 การมีสมาธิ

3. ข้อความในข้อใดมาจากบทแผ่เมตตา
 - 1 นโม ตัสสะ ภะคะวะโต
 - 2 จงเป็นสุขเป็นสุขเถิด
 - 3 ขอจงน้อมมาสู่ตัวเรา
 - 4 จงมีเมตตาต่อกันและกัน

4. ข้อใดคือความหมายของสติ
 - 1 ความรู้สึก
 - 2 ความจิตตั้งมั่น
 - 3 ความจำได้หมายรู้
 - 4 ความระลึกถึงตัวเอง

5. การกระทำใดแสดงว่ามีสมาธิอย่างต่อเนื่อง
 - 1 ช่วยแม่ล้างจาน
 - 2 การดูหนังเรื่องบนเวที
 - 3 การเดินข้ามถนนตรงทางม้าลาย
 - 4 การฟังครูเล่านิทานอย่างเพลิดเพลินใจ

แบบสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล

คำชี้แจง ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน แล้วทำเครื่องหมายถูก (✓) ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

เลขที่	ชื่อ-นามสกุล	รับฟัง ความคิดเห็น			การ แสดงออก			การตอน คำถาม			สามัคคี/ มีน้ำใจ			ตรงต่อเวลา		
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

- ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ ให้ 3 คะแนน
 ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง ให้ 2 คะแนน
 ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมน้อยครั้ง ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ	
ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
12 - 15	ดี
8 - 11	พอใช้
1 - 7	ปรับปรุง

แบบสังเกตพฤติกรรมกลุ่ม

คำชี้แจง ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน แล้วทำเครื่องหมายถูก (✓) ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

เลขที่	ชื่อ-นามสกุล	รับฟัง ความคิดเห็น			แบ่งงานกัน อย่าง เหมาะสม			การมี ส่วนร่วม			สามัคคี/ มีน้ำใจ			ตรงต่อเวลา		
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	ให้ 3 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	ให้ 2 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมน้อยครั้ง	ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ	
ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
12 - 15	ดี
8 - 11	พอใช้
1 - 7	ปรับปรุง

แบบประเมินผลงานกลุ่ม

คำชี้แจง ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน แล้วทำเครื่องหมายถูก (✓) ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

เลขที่	ชื่อ-นามสกุล	ความถูกต้องของเนื้อหา			ความคิดสร้างสรรค์			การใช้ภาษา			การมีส่วนร่วมของสมาชิก			ตรงต่อเวลา		
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	ให้ 3 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	ให้ 2 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมน้อยครั้ง	ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ	
ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
12 - 15	ดี
8 - 11	พอใช้
1 - 7	ปรับปรุง

แบบประเมินผลงานรายบุคคล

คำชี้แจง ผู้สอนตรวจผลงานของนักเรียน แล้วทำเครื่องหมายถูก (✓) ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

เลขที่	ชื่อ-นามสกุล	ความถูกต้องของเนื้อหา			ความคิดสร้างสรรค์			การเขียนแสดงความคิดเห็น			ความสวยงาม			ตรงต่อเวลา		
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ผลงานที่ปฏิบัติดีมาก	ให้ 3 คะแนน
ผลงานที่ปฏิบัติปานกลาง	ให้ 2 คะแนน
ผลงานปฏิบัติผ่านเกณฑ์	ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ	
ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
12 - 15	ดี
8 - 11	พอใช้

๒ เฉลย ๒

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

ใบงานที่ 1.1 ระบายสีภาพที่ 1, 3, 4, 6

ใบงานที่ 1.2-1.3 คำตอบอยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน

ใบงานที่ 1.4 ตอนที่ 1 ระบายสีภาพที่มีหมายเลข 1, 3, 5
ตอนที่ 2 คำตอบอยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน

ใบงานที่ 1.5-1.6 คำตอบอยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน

แบบฝึกหัดประจำหน่วยการเรียนรู้ที่ 1

ข้อ 1	ข้อ 2	ข้อ 3	ข้อ 4	ข้อ 5
2	1	3	4	2

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

ใบงานที่ 2.1-2.5 คำตอบอยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน

แบบฝึกหัดประจำหน่วยการเรียนรู้ที่ 2

ข้อ 1	ข้อ 2	ข้อ 3	ข้อ 4	ข้อ 5
2	2	2	2	2

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

ใบงานที่ 3.1 ตอนที่ 1 คำตอบอยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน

ใบงานที่ 3.1 ตอนที่ 2 ระบายสีภาพ

- บรรลุนิติภาวะอายุ 7 ขวบ
- ฉลาดซื่อสัตย์
- ศิษย์พระสารีบุตร
- มีความเพียรพยายามสูง

ใบงานที่ 3.2 คำตอบอยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน

ใบงานที่ 3.3

ข้อ 1	ข้อ 2	ข้อ 3	ข้อ 4	ข้อ 5
x	√	X	√	√

แบบฝึกหัดประจำหน่วยการเรียนรู้ที่ 3

ข้อ 1	ข้อ 2	ข้อ 3	ข้อ 4	ข้อ 5
2	3	2	4	1

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4

ใบงานที่ 4.1-4.2 คำตอบอยู่ในคุลยพินิจของครูผู้สอน

แบบฝึกหัดประจำหน่วยการเรียนรู้ที่ 3

ข้อ 1	ข้อ 2	ข้อ 3	ข้อ 4	ข้อ 5
4	1	1	2	4

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5

ใบงานที่ 5.1

ข้อ 1	ข้อ 2	ข้อ 3	ข้อ 4
ง	ก	ค	ข

ใบงานที่ 5.2 แนวคำตอบ

- เบญจางคประดิษฐ์
- มีความสงบ
- ใจเตรียมพร้อมที่จะเดิน
- สรรวมกาย วาจา ใจ
- กำหนดรู้

ใบงานที่ 5.3 คำตอบอยู่ในคุลยพินิจของครูผู้สอน

แบบฝึกหัดประจำหน่วยการเรียนรู้ที่ 5

ข้อ 1	ข้อ 2	ข้อ 3	ข้อ 4	ข้อ 5
1	4	2	4	4